

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030

Wrocław, 03.09.2025 r.

Opracowanie: Arleta Ciarczyńska

Arleta Ciarczyńska

Spis treści

1. Podstawy formalno-prawne, przedmiot, cel i zakres opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	3
2. Informacje o zawartości i głównych celach „Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030”	4
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia „Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	7
5. Charakterystyka i stan środowiska w powiecie lublinieckim	10
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	40
7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	40
8. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych	48
9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	48
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie	49
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru ..	50
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	52
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	54
14. Literatura	55
15. Spis tabel	56
16. Spis rysunków	56
ZAŁĄCZNIK 1 Macierz oddziaływań Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030	50
ZAŁĄCZNIK 2 Oświadczenie autora	53

1. Podstawy formalno-prawne, przedmiot, cel i zakres opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) [zwanej dalej: ustawą OOS] projekty dokumentów, wymienionych w art. 46 i art. 47, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Organ opracowujący projekt, o którym mowa w art. 46 lub art. 47 ust. 1, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym w celu oceny wpływu na środowisko skutków realizacji postanowień programu rozwoju oraz przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom lub sposoby ich minimalizacji.

Zawartość przedmiotowej prognozy jest zgodna z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy OOS. Niniejsza prognoza:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo znak: WOOŚ.411.121.2025.AOK z 29 lipca 2025 r.) oraz Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo znak: DN-NS-NZ.9022.22.9.2025 z 15 lipca 2025 r.).

2. Informacje o zawartości i głównych celach „Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030”

Program rozwoju lokalnego jest narzędziem umożliwiającym długookresowe programowanie funkcjonowania i rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, w tym wypadku powiatu. Przedmiotowy dokument wyznacza dziedziny i kierunki działań istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzenno-środowiskowego powiatu lublinieckiego. Określa ogólne cele i ramy działań, których realizacja w danym okresie jest potrzebna i możliwa. Nakreśla kierunki działań zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej. Ostateczny kształt Programu jest wynikiem konsultacji z udziałem społeczności lokalnej.

Dokument stanowi kontynuację „Strategii Rozwoju Powiatu Lublinieckiego”, przyjętej Uchwałą nr 173/XXIII/2000 Rady Powiatu Lublinieckiego z dnia 27 grudnia 2020 r.

Część strategiczna została opracowana w układzie hierarchicznym, na który składają się cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym wraz z podporządkowanymi im celami operacyjnymi oraz kierunkami interwencji. Wspomnianym czterem wymiarom odpowiadają z kolei priorytety:

PRIORYTET ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ

Cel strategiczny 1 Przyjazny powiat – aktywni, bezpieczni, wspierani

Cel operacyjny 1.1 Wzmocnienie systemu edukacji

Kierunki interwencji:

- 1.1.1 Podnoszenie jakości nauczania w szkołach ponadpodstawowych, w tym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej, wychowawczej i oświatowej, jak również rozwijanie infrastruktury szkolnej.
- 1.1.2 Promocja i wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych.
- 1.1.3 Wsparcie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz realizacji poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.
- 1.1.4 Upowszechnianie edukacji ustawicznej i doradztwa zawodowego.

Cel operacyjny 1.2 Wzmacnianie systemu wsparcia i integracji społecznej

Kierunki interwencji:

- 1.2.1 Zapewnienie dostępności interwencji kryzysowej i wsparcia dla ofiar przemocy.
- 1.2.2 Kontynuacja i rozszerzenie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.
- 1.2.3 Kontynuacja działalności środowiskowego domu samopomocy oraz domów pomocy społecznej.
- 1.2.4 Wsparcie osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów.
- 1.2.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury systemu pomocy społecznej.
- 1.2.6 Promocja pieczy zastępczej.

Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- 1.3.1 Działania edukacyjne i informacyjne, związane z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa obywateli.
- 1.3.2 Wspieranie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Cel operacyjny 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej

Kierunki interwencji:

- 1.4.1 Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych wśród mieszkańców powiatu.
- 1.4.2 Wspieranie ochrony zabytków.

Cel operacyjny 1.5 Budowa oddolnej aktywności organizacji pozarządowych

Kierunki interwencji:

- 1.5.1 Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych do realizacji przedsięwzięć społecznych.
- 1.5.2 Propagowanie oddolnych działań organizacji pozarządowych.

PRIORYTET AKTYWIZACJA GOSPODARCZA

Cel strategiczny 2 Konkurencyjny powiat – innowacyjny i zróżnicowany gospodarczo

Cel operacyjny 2.1 Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości

Kierunki interwencji:

2.1.1 Wsparcie podejmowania działalności gospodarczych.

2.1.2 Wsparcie kompetencji zawodowych mieszkańców.

Cel operacyjny 2.2 Innowacyjna i sprawna administracja

Kierunki interwencji:

2.2.1 Unowocześnianie sprawności systemów i komunikacji z interesariuszami (e-Administracja).

Cel operacyjny 2.3 Rozwój gospodarczy oparty o turystykę

Kierunki interwencji:

2.3.1 Rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

2.3.2 Promocja powiatu jako miejsca turystyki aktywnej i kulturowej.

2.3.3 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

PRIORYTET ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Cel strategiczny 3 Zielony powiat – świadomy ekologicznie, nowoczesny, zrównoważony

Cel operacyjny 3.1 Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości

Kierunki interwencji:

3.1.1 Podnoszenie efektywności energetycznej obiektów powiatowych.

3.1.2 Wsparcie i realizacja przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej.

Cel operacyjny 3.2 Nowoczesna i przyjazna dla środowiska infrastruktura

Kierunki interwencji:

3.2.1 Modernizacja infrastruktury drogowej.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko przede wszystkim przeanalizowano wpływ planowanych w „Programie Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” działań na środowisko i jego poszczególne komponenty. Ww. analizy dokonano w oparciu o obowiązujące przepisy przede wszystkim na szczeblu krajowym i regionalnym.

W ramach prac nad Prognozą wykorzystano m.in. dostępne dane publiczne (jak Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody www.crfop.gdos.gov.pl czy Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska www.geoserwis.gdos.gov.pl), opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego na terenie powiatu czy dokumenty planistyczne szczebla wojewódzkiego (jak plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego).

Do oceny oddziaływania przedmiotowego dokumentu na środowisko wykorzystano macierz interakcji. Przeanalizowano wpływ planowanych w Planie Rozwoju kierunków działań na następujące elementy środowiska: powierzchnię gleby i ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i powietrze atmosferyczne, różnorodność biologiczną, krajobraz, ludzi,

zwierzęta, rośliny oraz zabytki i dobra materialne. Oceny wpływu realizacji danego kierunku działań na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- (+) – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie pozytywne oddziaływanie na dany komponent,
- (-) - w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie negatywne oddziaływanie na dany komponent,
- (0) – w przypadku, gdy realizacja zadania nie będzie oddziaływać na dany komponent,
- (+/-) - w przypadku, gdy realizacja zadania przyniesie zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie na dany komponent,
- (0/-) – w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie będzie związane tylko z etapem realizacji inwestycji - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia „Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

„Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” jest dokumentem, który został opracowany z uwzględnieniem przede wszystkim uwarunkowań i potrzeb lokalnych, występujących na obszarze powiatu. Wszystkie sprecyzowane w przedmiotowym dokumencie cele i kierunki interwencji są spójne z zapisami dokumentów o zasięgu krajowym czy regionalnym.

Przedmiotowy Program uwzględnia zapisy i cele sformułowane w następujących dokumentach:

Tabela 1 Zgodność Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030 z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030		Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”			
		A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	C. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	D. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
C.S.1. Przyjazny powiat – aktywni, bezpieczni, wspierani	C.O. 1.1 Wzmocnienie systemu edukacji				
	C.O. 1.2 Wzmacnianie systemu wsparcia				

Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030		Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”			
		A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	C. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	D. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
	i integracji społecznej				
	C.O. 1.3 Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu				
	C.O. 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej				
	C.O. 1.5 Budowa oddolnej aktywności organizacji pozarządowych				
C.S.2. Konkurencyjny powiat – innowacyjny i zróżnicowany gospodarczo	C.O. 2.1 Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości				
	C.O. 2.2 Innowacyjna i sprawna administracja				
	C.O. 2.3 Rozwój gospodarczy oparty o turystykę				
C.S.3 Zielony powiat – świadomy ekologicznie, nowoczesny, zrównoważony	C.O.3.1 Dbłość o środowisko				
	C.O.3.2 Nowoczesna i przyjazna dla środowiska infrastruktura				

Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030		Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030		
		Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel 2. Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
C.S.1. Przyjazny powiat – aktywni,	C.O. 1.1 Wzmocnienie systemu edukacji			

Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030		Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030		
		Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel 2. Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
bezpieczni, wspierani	C.O. 1.2 Wzmacnianie systemu wsparcia i integracji społecznej			
	C.O. 1.3 Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu			
	C.O. 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej			
	C.O. 1.5 Budowa oddolnej aktywności organizacji pozarządowych			
C.S.2. Konkurencyjny powiat – innowacyjny i zróżnicowany gospodarczo	C.O. 2.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości			
	C.O. 2.2. Innowacyjna i sprawna administracja			
	C.O. 2.3. Rozwój gospodarczy oparty o turystykę			
C.S.3 Zielony powiat – świadomy ekologicznie, nowoczesny, zrównoważony	C.O.3.1 Dbałość o środowisko			
	C.O.3.2 Nowoczesna i przyjazna dla środowiska infrastruktura			

Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)		
		I Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	III Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu
C.S.1. Przyjazny powiat – aktywni, bezpieczni, wspierani	C.O. 1.1 Wzmocnienie systemu edukacji			
	C.O. 1.2 Wzmacnianie systemu wsparcia i integracji społecznej			
	C.O. 1.3 Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu			
	C.O. 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej			
	C.O. 1.5 Budowa oddolnej aktywności organizacji pozarządowych			
C.S.2. Konkurencyjny powiat – innowacyjny i zróżnicowany gospodarczo	C.O. 2.1 Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości			
	C.O. 2.2 Innowacyjna i sprawna administracja			
	C.O. 2.3 Rozwój gospodarczy oparty o turystykę			
C.S.3 Zielony powiat – świadomy ekologicznie, nowoczesny, zrównoważony	C.O. 3.1 Dbłość o środowisko			
	C.O. 3.2 Nowoczesna i przyjazna dla środowiska infrastruktura			

Źródło: opracowanie własne.

5. Charakterystyka i stan środowiska w powiecie lublinieckim

• POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Powiat lubliniecki położony jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, a jego siedzibą jest miasto Lubliniec. Powierzchnia powiatu wynosi 82 225 ha. W skład powiatu wchodzi osiem gmin o zbliżonej powierzchni, stopniu uprzemysłowienia i rozwoju. Swym zasięgiem obejmuje: gminę miejską: Lubliniec, gminę miejsko-wiejską Woźniki i gminy wiejskie: Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin, Pawonków oraz miasta: Lubliniec, Woźniki. Położenie gmin w powiecie lublinieckim na tle województwa śląskiego przedstawia rys. 1.

Rysunek 1. Położenie gmin powiatu lublinieckiego na tle województwa śląskiego.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lublińcu.

• **UKSZTAŁTOWANIE TERENU, GEOMORFOLOGIA**

Powiat lubliniecki położony jest w dolinie Liswarty i Małej Panwi. Jego terytorium znajduje się na pograniczu Niziny Śląskiej i Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej. W skład Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej, leżącej w części północno-wschodniej powiatu, wchodzi mniejsze Próg Woźnicki, Próg Herbski oraz Obniżenie Liswarty.

Rysunek 2 Mezoregiony fizycznogeograficzne w obrębie powiatu lublinieckiego.

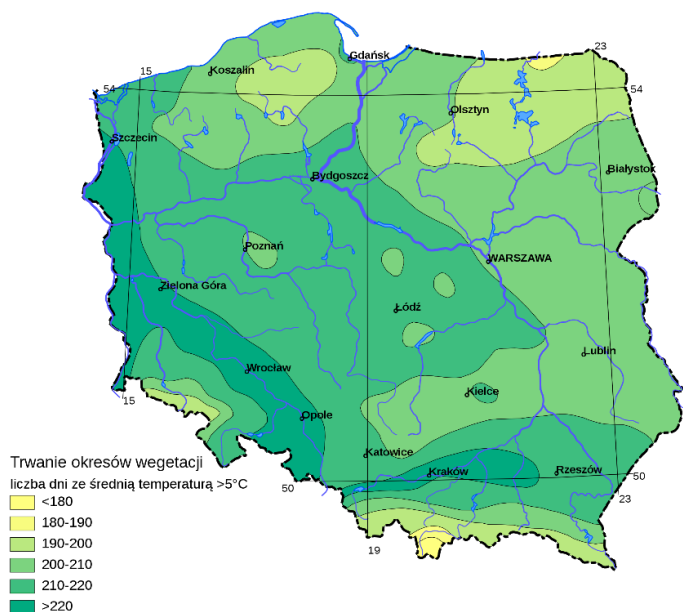
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> [dostęp: 24.07.2025].

Osią niziną z południowego wschodu na północny zachód płynie Odra, której dopływami z lewej strony są: Osobłoga, Nysa Kłodzka, Oława, Ślęza, Bystrzyca i Kaczawa oraz z prawej: Mała Panew, Stobrawa i Widawa. Nizina ma korzystne warunki klimatyczne i glebowe. Wyżyna Woźnicko-Wieluńska – stanowi północną część Wyżyny Śląsko-Krakowskiej. Od północy graniczy z Niziną Południowopolską, od wschodu z Wyżyną Małopolską i Wyżyną Krakowsko-Częstochowską, od południa z Wyżyną Śląską i od zachodu i południowego zachodu z Niziną Śląską. W jej rzeźbie zaznaczają się trzy pasma wzniesień – progi, odpowiadające wychodnia bardziej odpornych skał górnego triasu i jury. Zapadają one monoklinalnie ku północnemu wschodowi, kryjąc się pod pokrywą osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Subsekwentne obniżenie między progami wypełniają osady plejstoceńskie, głównie ze zlodowaceń środkowopolskich. Obszar znajduje się w dorzeczu Odry. Jest rozcinany przez doliny Warty i jej dopływów.

Powiat lubliniecki znajduje się na obszarze monokliny śląsko-krakowskiej, w obrębie epiwarwaryjskiej strefy monoklinalnej, stanowiąc przedpole Sudetów i Zagłębia Górnośląskiego. Najstarsze skały to utwory kajpru (triasu górnego), lecz obszar charakteryzuje się również obecnością utworów czwartorzędowych, w tym osadów zlodowacenia środkowopolskiego, takich jak moreny i piaski zwałowe.

- **KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE**

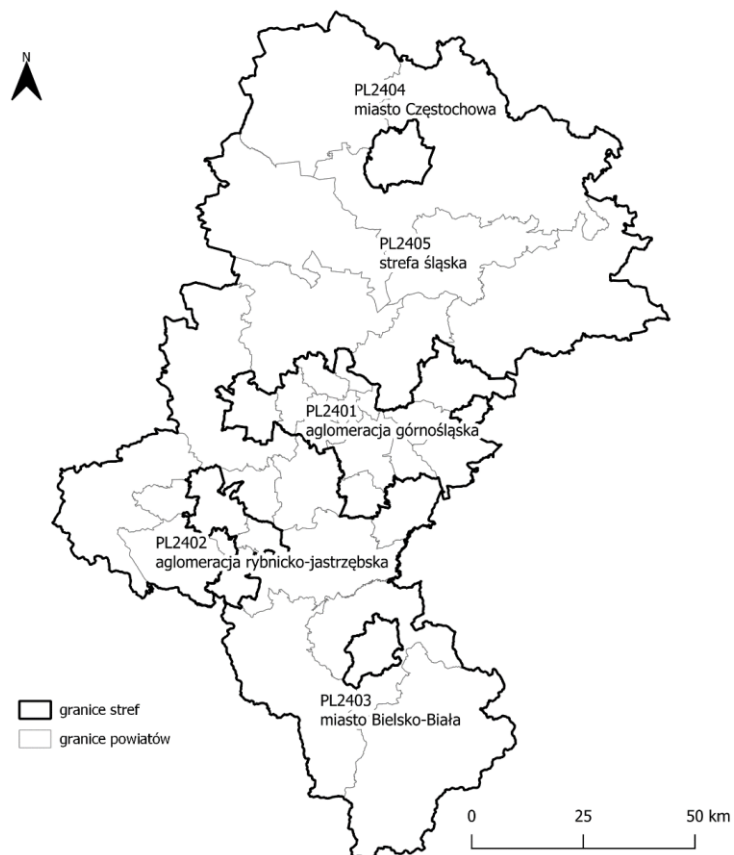
Zgodnie z regionalizacją rolniczo – klimatyczną opisywany obszar leży w części Częstochowsko – Kieleckiej Powiat lubliniecki leży w dzielnicy Częstochowsko-Kieleckiej odznaczającej się okresem wegetacji wynoszącym 210-220 do nawet 260 dni oraz liczbą dni z przymrozkiem od 112 do 130. Początek prac polowych przypada zazwyczaj na początek kwietnia. Klimat jest łagodny, umiarkowanie ciepły. Na terenie powiatu występują znaczące opady deszczu, nawet podczas miesięcy najsuchszych. Średnioroczna temperatura wynosi 8,7°C. Średnioroczne opady to 725 mm. Najniższe opady mają miejsce w lutym, ze średnim poziomem równym 41 mm. Najintensywniejsze przypadają na lipiec, średnio 95 mm. Średnia temperatura 19,4°C sprawia, że lipiec jest najcieplejszym miesiącem w roku. Średnia wilgotność powietrza wynosi ok. 80%. Średni okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 80 dni, natomiast średnie roczne prędkości wiatrów nie przekraczają zazwyczaj 2 m/s.

Rysunek 1 Długość okresu wegetacji.

Źródło: Meteorologia rolnicza. PWRiL Warszawa.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska powiat lubliniecki zaliczany jest do strefy śląskiej – kod strefy PL2405. Na obszarze powiatu została zlokalizowana jedna stacja pomiarowa – w Lublińcu przy ul. Ks. Płk Jana Szymały 3.

Rysunek 2 Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza w 2024 r.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2024, s. 15.

W ramach Pięcioletniej oceny jakości powietrza w województwie śląskim 2019-2023 ocenie pod kątem ochrony zdrowia ludzi poddanych zostało 12 zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5 oraz benzo(a)piren i metale ciężkie: ołów, arsen, kadm, nikiel oznaczane w pyłe zawieszonym PM10.

Podstawowymi kryteriami, które wzięto pod uwagę przy wykonywaniu oceny pięcioletniej jakości powietrza były wartości poziomu dopuszczalnego, poziomu docelowego lub poziomu celu długoterminowego substancji w powietrzu oraz górne i dolne progi oszacowania stanowiące procentową ich część. W ocenie wykonanej pod kątem ochrony zdrowia ludzi dla zanieczyszczeń gazowych takich jak: tlenek węgla i benzen oraz dla wszystkich metali ciężkich oznaczanych w pyłe zawieszonym PM10 wszystkie pięć stref zostało zaklasyfikowanych do klasy 1. Do klasy 2, w ocenie wykonanej pod kątem ochrony zdrowia ludzi, została zaklasyfikowana strefa śląska w odniesieniu do dwutlenku siarki oraz strefa miasto Częstochowa w odniesieniu do dwutlenku azotu. W klasie 3b sklasyfikowane zostało pięć stref w ocenie pod kątem pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu (strefy: aglomeracja górnośląska, aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasto Bielsko-Biała, miasto Częstochowa i strefa śląska), trzy strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2,5 (strefy: aglomeracja górnośląska, miasto Bielsko-Biała i strefa śląska), dwie strefy pod kątem ozonu (strefy: aglomeracja górnośląska i strefa śląska). Jedna strefa została sklasyfikowana w klasie 3b w odniesieniu do dwutlenku azotu (aglomeracja górnośląska).

Ocenie pod kątem ochrony roślin poddane zostały 3 zanieczyszczenia: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon. W ocenie dokonanej pod kątem ochrony roślin dla zanieczyszczeń gazowych takich jak: dwutlenek siarki i tlenki azotu strefa śląska została zakwalifikowana do klasy R1, natomiast w ocenie pod kątem ozonu - do klasy R3b. Oznacza to konieczność prowadzenia intensywnych pomiarów ozonu, na stałych stanowiskach pomiarowych w tej strefie.

Im wyższa klasa strefy dla danego zanieczyszczenia, tym większe wymagania w odniesieniu do metod oceny. Na obszarze stref zaklasyfikowanych do klasy 2 lub 3 wymagane są intensywne pomiary na stałych stanowiskach pomiarowych, przy czym niższa z tych klas pozwala na zmniejszenie liczby stanowisk wykorzystywanych w ocenach rocznych.

- **SUROWCE NATURALNE**

Na terenie powiatu lublinieckiego znajduje się 41 złóż kopalin. Poniżej podano przykłady w ramach poszczególnych kategorii:

- zagospodarowane (wydobycie prowadzone do 2024 r.) - 6: np. Glinica (piaski i żwiry), Patoka (surowce ilaste ceramiki budowlanej),
- rozpoznane szczegółowo - 10: np. Dziewcza Góra (piaski i żwiry), Leśna 1 (surowce ilaste ceramiki budowlanej), Panoszów (żwirki filtracyjne), Patoka II (gliny ceramiczne kamionkowe),
- eksploatacja złoża zaniechana - 12: np. Boronów (piaski i żwiry), Jeżowa (surowce ilaste ceramiki budowlanej),

- o eksploatowane okresowo - 1: Dronowice-Harbułtowice (piaski i żwiry),
- o skreślone z bilansu zasobów - 11: np. Babienica (piaski i żwiry), Lubliniec (surowce ilaste ceramiki budowlanej),
- o złoża o zasobach prognostycznych - 1: rejon Małej Panwi (piaski posadzkowe).

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie powiatu lublinieckiego nie występują osuwiska ani tereny nimi zagrożone.

• **WODY POWIERZCHNIOWE**

Obszar powiatu lublinieckiego w całości należy do dorzecza Odry. W jego obrębie wyodrębniono następujące jednolite części wód powierzchniowych:

Tabela 2 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie powiatu lublinieckiego.

Jednolite części wód powierzchniowych (jcwp)	Status	Stan	Cel środowiskowy
RW600009118163 Stoła od źródła do Kanara	NAT	słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosforany, BZT5, cynk, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (max dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [kadm(w), nikiel(w), ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60000918129 Stradomka	NAT	słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200003212639 Brynica od źródeł do zb. Kozłowa Góra	NAT	zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), heptachlor(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW6000101816191 Liswarta do Młynówki Kamińskiej	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW600006181189 Kamieniczka	NAT	słaby stan ekologiczny, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); dobry stan chemiczny
RW6000061811529 Boży Stok	NAT	zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (max dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w), heptachlor(w)]

			poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW6000101816369 Łomnica	SZCW	stan chemiczny dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600011181635 Liswarta od Młynówki Kamińskiej do Doptywu spod Przystajni	NAT	stan chemiczny dobry	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW600015118113 Mała Panew od źródła do Ligockiego Potoku	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny: złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, OWO, BZT5, miedź, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w), heptachlor(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW6000101816299 Potok Jeżowski	SZCW	zły potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60001111859 Mała Panew od Lublinicy do zb. Turawa	NAT	słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60001011829 Lublinica	NAT	zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), kadm] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW600010118349 Bziniczka	SZCW	umiarkowany stan ekologiczny, zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600011118199 Mała Panew od Ligockiego Potoku do Lublinicy	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [kadm (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW6000101181949 Żelazna	NAT	stan chemiczny dobry	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600009118168 Dębinica	NAT	bardzo dobry/dobry stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600010118149 Leśnica	NAT	dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW6000101181529 Wilczarnia	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [OWO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); dobry stan chemiczny

RW600010118134 Zimna Woda	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600010118132 Zacharowski Rów	NAT	dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
RW600010118129 Babieniczka	NAT	umiarkowany stan ekologiczny, zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); dobry stan chemiczny
RW600010118136 Dubielski Potok	NAT	bardzo dobry/dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
LW90240 Piegża (jezioro)	SZCW	stan chemiczny dobry, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny

Źródło: *Przeгляд i generowanie Kart Charakterystyk*, karty.apgw.gov.pl:4200/informacje [dostęp: 24.07.2025 r.].

Jedynie dla jcwp Leśnica, Wilczarnia, Zacharski Rów i Dubielski Potok nie istnieje zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych (ponad połowa zlewni tych jcwp to tereny leśne). Główne źródło presji stanowią:

- odpływ miejski (wody opadowe),
- nawożenie i depozycja,
- źródła przemysłowe,
- odcieki ze składowisk,
- źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- substancje zakazane,
- eutrofizacja,
- rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski,
- prostowanie koryta, budowle piętrzące i regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne).

Według map zagrożenia powodziowego Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, na terenie powiatu lublinieckiego zagrożenie dla życia i zdrowia ludności oraz jej mienia – jeśli chodzi o maksymalny przestrzenny zasięg zalanych powierzchni – stanowi jedynie rzeka Liswarta, przepływająca w pobliżu wschodnich granic powiatu. W przypadku pozostałych rzek nie identyfikuje się zagrożenia powodziowego.

• **WODY PODZIEMNE**

Powiat lubliniecki znajduje się w granicach następujących Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- GZWP 327 Lubliniec-Myszków: zbiornik krasowo-szczelinowy; bardzo mało podatny na antropopresję; powierzchnia - 2 111,4 km². W 58% miejsc, w których wykonywano analizy, stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych zawartości składników hydrochemicznych zgodnie z klasyfikacją PIOŚ, 1995, ale aż połowa odnotowanych przekroczeń dotyczyła tylko żelaza ogólnego lub zapachu. Na przeważającej części terenu GZWP nr 327 wody poziomu zbiornikowego w części odkrytej należą najczęściej do klasy

- II i III (wody średniej i niskiej jakości wg PIOŚ, 1995). Natomiast w części izolowanej wody poziomu zbiornikowego należą najczęściej do klasy Ib i II (wody wysokiej i średniej jakości wg PIOŚ, 1995), z uwagi na ponadnormatywne stężenia azotu azotanowego, baru, strontu, przewodności elektrolitycznej właściwej, boru, wapnia i kadmu.
- GZWP 328 Dolina Kopalna rzeki Mała Panew: zbiornik porowy; bardzo podatny i podatny na antropopresję; powierzchnia – 133,5 km². Jest zasilany bezpośrednio przez infiltrację wód opadowych. Na przeważającej części terenu GZWP nr 328 wody poziomu zbiornikowego należą do klasy od I do III. Do celów pitnych wody poziomu zbiornikowego wymagają uzdatnienia. Pod względem przydatności do spożycia wody te wykazują przekroczone wartości dopuszczalne dla wód pitnych w zakresie stężeń żelaza. Nie ma oznak zmian chemizmu wód podziemnych wywołanych antropopresją. W granicach GZWP nr 328 przeważającą część terenu zajmuje zwarty kompleks leśny (83%), w którego skład wchodzi m.in. obszar chronionego krajobrazu Lasy Stobrowsko-Turawskie. Tereny, które ciągną się wzdłuż brzegów rzeki Mała Panew zajmują łąki, pastwiska lub nieużytki. Pozostały obszar ma charakter rolniczy lub przemysłowy. Ponadto, na obszarze zbiornika znajduje się również obszar NATURA 2000 Dolina Małej Panwi – PLH160008. Stwierdzone lub potencjalne zagrożenie dla wód i powietrza mogą głównie stanowić obszary zurbanizowane oraz obszary intensywnej gospodarki rolnej.
 - GZWP 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie: zbiornik szczelinowo-krasowy; bardzo mało podatny, średnio i mało podatny, podatny, bardzo podatny na antropopresję; powierzchnia – 776,4 km². Na udokumentowanym obszarze GZWP nr 333 Opole–Zawadzkie wody podziemne pochodzące z utworów wapienia muszlowego są przeważnie dobrej jakości i odpowiadają I klasie. W 20% badanych próbek wód zanotowano podwyższone stężenia azotanów, a wody te zakwalifikowano do III klasy. Jest to związane z działalnością człowieka. Uwzględniając uwarunkowania hydrogeologiczne, a także stopień izolacji na obszarze GZWP nr 333, można mówić o zróżnicowanym stopniu potencjalnego zagrożenia wód podziemnych. Wysoki stopień zagrożenia, o czasie infiltracji poniżej 5 lat, dotyczy stref bezpośrednich wychodni wapienia muszlowego i leży przeważnie w południowej części zbiornika. Wysoki stopień zagrożenia stanowi 23,63% obszaru GZWP, średnio jest zagrożone 14,56% powierzchni zbiornika. Prawie 62% powierzchni zbiornika charakteryzuje się niskim i bardzo niskim stopniem zagrożenia.
 - GZWP 335 Zbiornik Krapkowice–Strzelce Opolskie: zbiornik porowo-szczelinowy; podatny, średnio i mało podatny; powierzchnia 2160,3 km². Wody podziemne poziomu pstrygo piaskowca w obrębie GZWP nr 335 stanowią alternatywne źródło dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności regionu w wodę do celów pitnych i gospodarczych. Główne zagrożenie dla jakości wód podziemnych poziomu pstrygo piaskowca stanowi zanieczyszczenie siarczanami o charakterze geogenicznym. Tereny użytkowane rolniczo i nieużytki rolne na obszarze GZWP nr 335 zajmują ok. 55% jego powierzchni. Lasy stanowią ok. 37% jego powierzchni, a obszary zurbanizowane ok. 6%. Rolnictwo ma charakter intensywny (fermy hodowlane, gospodarstwa wielkoobszarowe). Na obszarach użytkowanych rolniczo przeważają uprawy i użytki zielone. Potencjalne

zagrożenie na obszarze GZWP nr 335 należy uznać za niskie, tylko w południowo-zachodniej części jego obszaru jako bardzo wysokie i wysokie.

- GZWP 454 Zbiornik Olkusz–Zawiercie: zbiornik porowo-szczelinowy; od średnio i mało podatnego do bardzo podatnego na antropopresję; powierzchnia – 758,6 km². W części północno-zachodniej (część powiatu lublinieckiego) dominują tereny rolnicze z niewielkim udziałem lasów i łąk.¹

Na terenie powiatu lublinieckiego znajdują się następujące jednolite części wód podziemnych:

Tabela 3 Jednolite części wód podziemnych na terenie powiatu lublinieckiego.

Jednolite części wód podziemnych (jcwpd)	Stan	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Cel środowiskowy
GW600097	stan chemiczny i ilościowy – dobry, dobry stan jcwpd	niezagrożona	dobry stan ilościowy i chemiczny
GW6000109	stan chemiczny i ilościowy – dobry, dobry stan jcwpd	niezagrożona	dobry stan ilościowy i chemiczny
GW600096	stan chemiczny i ilościowy – dobry, dobry stan jcwpd	niezagrożona	dobry stan ilościowy i chemiczny

Źródło: *Przegląd i generowanie Kart Charakterystyk*, karty.apgw.gov.pl:4200/informacje [dostęp: 24.07.2025 r.].

Jako zidentyfikowane presje znaczące określono pobór wód z ujęć wód podziemnych.

- **KRAJOBRAZ**

W audycie krajobrazowym województwa śląskiego wyróżniono w obrębie gminy typy krajobrazów, w tym krajobrazy priorytetowe (oznaczone w tabeli kolorem zielonym), wymienione w tabeli 4. Generalnie wyodrębnia się na terenie powiatu lublinieckiego następujące rodzaje krajobrazów:

- w klasie nizin, rodzaj – peryglacjalne, gatunek – równinne i faliste. Krajobraz reprezentuje obniżenie wypreparowane w mało odpornych utworach dolnej i środkowej jury, wykorzystywane przez dolinę górnej Liswarty (gminy Herby, Ciasna, Pawonków, Kochanowice, Boronów i Woźniki);
- w klasie nizin, rodzaj – fluwioglacjalne, gatunek – równinne i faliste. Występują wzdłuż granicy powiatów lublinieckiego i tarnogórskiego;
- w klasie wyżyn i niskich gór, rodzaj – krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne, gatunek – pojedynczych wzniesień. Występują przede wszystkim w gminach Kochanowice i Ciasna, w mniejszym stopniu w gminach Pawonków, Koszęcin i Woźniki.

¹ *Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. Informator PSH*, s. 231-234, 243-244, 247-248, 347-348.

Tabela 4 Krajobrazy zidentyfikowane w obrębie powiatu lublinieckiego.

ID	Nazwa	Kod	Typ	Podtyp	Powierzchnia (ha)	Położenie administracyjne w obrębie powiatu
27		24-318.57-001	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	2768,96	Gmina Pawonków, Gmina Lubliniec
28		24-318.57-002	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	268,16	Gmina Pawonków
29		24-318.57-003	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	955,75	Gmina Pawonków
30		24-318.57-004	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	9414,64	Gmina Pawonków, Gmina Lubliniec
31		24-318.57-005	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	91,34	Gmina Lubliniec
32	Mała Panew Kokotek	24-318.57-006	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	197,00	Gmina Lubliniec
33		24-318.57-007	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	463,80	Gmina Lubliniec
641		24-341.22-003	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	713,19	Gmina Ciasna
642		24-341.22-004	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	358,80	Gmina Ciasna
643		24-341.22-005	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	7395,19	Gmina Herby, Gmina Boronów, Gmina Koszęcin
644		24-341.22-006	6	6e Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	433,77	Gmina Ciasna
645	Dolina Liswarty - Panoszków	24-341.22-007	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	790,64	Gmina Ciasna
646	las górna Liswarta	24-341.22-008	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	5225,82	Gmina Ciasna, Gmina Kochanowice, Gmina Herby
647		24-341.22-009	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	3492,05	Gmina Ciasna, Gmina Kochanowice
648		24-341.22-010	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	182,99	Gmina Ciasna, Gmina Herby
649		24-341.22-011	7	7a Z przewagą terenów porolnych	278,26	Gmina Ciasna
650		24-341.22-012	6	6g Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	150,17	Gmina Ciasna
651		24-341.22-013	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	804,52	Gmina Ciasna
652	Łęg nad Młynówką	24-341.22-014	3	3c Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	158,33	Gmina Ciasna
653	Potok Jeżowski	24-341.22-016	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	265,61	Gmina Ciasna

654	Zborowskie	24-341.22-017	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	680,38	Gmina Ciasna
655	Cisy nad Liswartą	24-341.22-018	3	3c Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	380,21	Gmina Herby
656		24-341.22-019	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	259,04	Gmina Ciasna
657		24-341.22-020	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	560,82	Gmina Herby, Gmina Ciasna
658		24-341.22-021	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	129,56	Gmina Ciasna
659	Ciasna	24-341.22-022	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	699,37	Gmina Ciasna
660	Stawy Wyrwidąb - Wanda	24-341.22-023	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	124,74	Gmina Ciasna
661	Paryż las	24-341.22-024	3	3c Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	214,81	Gmina Kochanowice, Gmina Ciasna
662		24-341.22-025	6	6g Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	202,89	Gmina Ciasna
663		24-341.22-026	14	14a Węzły komunikacyjne i transportowe	251,64	Gmina Herby
665	Stara Brzoza	24-341.22-027	2	2d Z dominacją torfowisk niskich	88,53	Gmina Kochanowice
666		24-341.22-028	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	307,26	Gmina Kochanowice
667		24-341.22-029	6	6b Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	499,64	Gmina Herby
668		24-341.22-030	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	831,21	Gmina Herby, Gmina Kochanowice
669		24-341.22-032	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	118,98	Gmina Herby
670		24-341.22-033	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	128,36	Gmina Herby, Gmina Kochanowice
671		24-341.22-034	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	211,91	Gmina Boronów, Gmina Herby
672	Boronów	24-341.22-035	6	6g Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	1266,99	Gmina Boronów, Gmina Woźniki
673		24-341.22-036	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	1277,45	Gmina Woźniki, Gmina Boronów
674		24-341.22-037	6	6b Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	325,74	Gmina Woźniki
675		24-341.22-038	7	7a Z przewagą terenów porolnych	1645,68	Gmina Woźniki
676		24-341.22-039	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	200,23	Gmina Boronów, Gmina Woźniki
677	Biały Ług	24-341.22-031	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	89,28	Gmina Kochanowice, Gmina Ciasna
678	Liswarta Młyn Radły	24-341.22-001	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	284,40	Gmina Ciasna

680		24-341.23-001	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	8990,08	Gmina Pawonków, Gmina Kochanowice, Gmina Ciasna, Gmina Koszęcin, Gmina Lubliniec
681		24-341.23-002	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	167,51	Gmina Ciasna
682		24-341.23-003	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	155,64	Gmina Pawonków, Gmina Ciasna
683		24-341.23-004	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	749,42	Gmina Kochanowice
684		24-341.23-005	13	13a Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	64,61	Gmina Ciasna
685		24-341.23-006	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	1073,18	Gmina Kochanowice, Gmina Koszęcin, Gmina Herby
686		24-341.23-007	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	159,31	Gmina Herby, Gmina Kochanowice
687		24-341.23-008	9	9a Miejscowości z zachowanym układem historycznym	117,04	Gmina Kochanowice
688		24-341.23-009	13	13a Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	62,68	Gmina Kochanowice
689		24-341.23-010	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	1622,00	Gmina Koszęcin, Gmina Kochanowice, Gmina Herby
690		24-341.23-016	9	9a Miejscowości z zachowanym układem historycznym	404,80	Gmina Lubliniec
691		24-341.23-012	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	524,33	Gmina Kochanowice, Gmina Koszęcin, Gmina Herby
692		24-341.23-013	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	1466,31	Gmina Koszęcin, Gmina Boronów, Gmina Herby
693		24-341.23-011	7	7b Podmiejskie	432,46	Gmina Lubliniec
694		24-341.23-014	12	12a Duże kompleksy przemysłowe	114,25	Gmina Lubliniec
695		24-341.23-015	13	13b Tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	35,83	Gmina Pawonków
696		24-341.23-017	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	225,10	Gmina Boronów
697		24-341.23-018	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	157,14	Gmina Koszęcin
698		24-341.23-019	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	99,44	Gmina Lubliniec
699		24-341.23-020	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	1761,66	Gmina Woźniki
700		24-341.23-021	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	122,25	Gmina Koszęcin
701		24-341.23-022	6	6b Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	1069,50	Gmina Koszęcin, Gmina Woźniki
702		24-341.23-028	6	6b Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	8384,09	Gmina Woźniki

703		24-341.23-025	6	6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	1574,02	Gmina Woźniki, Gmina Koszęcin, Gmina Boronów
704		24-341.23-024	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	59,97	Gmina Koszęcin
705		24-341.23-027	6	6e Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	1182,39	Gmina Woźniki
706		24-341.23-029	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	3433,14	Gmina Woźniki
707		24-341.23-030	9	9a Miejscowości z zachowanym układem historycznym	281,92	Gmina Koszęcin
708		24-341.23-031	13	13a Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	123,02	Gmina Woźniki
710		24-341.23-034	6	6g Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	152,23	Gmina Woźniki
711		24-341.23-035	9	9a Miejscowości z zachowanym układem historycznym	151,21	Gmina Koszęcin
713		24-341.23-038	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	1381,99	Gmina Woźniki, Gmina Koszęcin
715		24-341.23-042	9	9a Miejscowości z zachowanym układem historycznym	159,38	Gmina Woźniki
717		24-341.23-041	2	2a Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	182,72	Gmina Woźniki
737		24-341.23-026	8	8e Wielkoobszarowe zespoły pałacowo- -parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód	146,48	Gmina Koszęcin
742		24-341.23-032	7	7a Z przewagą terenów porolnych	126,24	Gmina Koszęcin
751		24-341.24-007	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	7273,35	Gmina Boronów, Gmina Herby Gmina Woźniki
760		24-341.24-016	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	761,82	Gmina Woźniki
889		24-341.28-001	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	579,27	Gmina Koszęcin, Gmina Lubliniec
890		24-341.28-003	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	188,60	Gmina Lubliniec, Gmina Koszęcin
891		24-341.28-004	7	7a Z przewagą terenów porolnych	208,95	Gmina Koszęcin
892		24-341.28-005	8	8c Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim	109,46	Gmina Koszęcin
893		24-341.28-006	8	8a Leśno-osadnicze o charakterze willowym	154,80	Gmina Koszęcin, Gmina Lubliniec
894		24-341.28-008	6	6a Sztuczne zbiorniki wodne	47,24	Gmina Lubliniec
895	Jeleniak- Mikuliny	24-341.28-007	2	2b Z dominacją szuwarów i turzycowisk	145,28	Gmina Koszęcin
896		24-341.28-009	7	7a Z przewagą terenów porolnych	74,32	Gmina Koszęcin
897	Mała Panew - Krywałd	24-341.28-010	2	2b Z dominacją szuwarów i turzycowisk	54,02	Gmina Koszęcin, Gmina Lubliniec
898		24-341.28-011	7	7a Z przewagą terenów porolnych	89,24	Gmina Koszęcin
900		24-341.28-013	7	7a Z przewagą terenów porolnych	216,17	Gmina Woźniki

902		24-341.28-002	3	3a Z przewagą siedlisk borowych	31272,45	Gmina Koszęcin, Gmina Lubliniec, Gmina Woźniki
908		24-341.28-019	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	1194,92	Gmina Koszęcin
910		24-341.28-021	6	6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	704,54	Gmina Woźniki
916		24-341.28-030	3	3b Z przewagą siedlisk lasowych	310,75	Gmina Woźniki
1914	Dolina Małej Panwi	24-341.28-024	2	2b Z dominacją szuwarów i turzycowisk	58,77	Gmina Woźniki

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa śląskiego.

Tabela 5 Wykazów krajobrazów obszarów chronionych w obrębie powiatu lublinieckiego.

ID	Nazwa	Forma ochrony	Powierzchnia (ha)	Gminy z terenu powiatu lublinieckiego
7	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą	Park Krajobrazowy	38730,64	Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Woźniki
28	Cisy koło Sierakowa	Rezerwat Przyrody	8,94	Ciasna
29	Cisy nad Liswartą	Rezerwat Przyrody	53,98	Herby
32	Cisy w Łębkach	Rezerwat Przyrody	55,45	Herby
40	Góra Grojec	Rezerwat Przyrody	17,45	Woźniki
45	Jeleniak Mikuliny	Rezerwat Przyrody	120,95	Koszęcin
55	Łęg nad Młynówką	Rezerwat Przyrody	127,81	Ciasna
67	Rajchowa Góra	Rezerwat Przyrody	10,31	Boronów
93	Kochanowicki Grąd	Rezerwat Przyrody	26,45	Kochanowice

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa śląskiego.

- **ROŚLINY I ZWIERZĘTA**

Obszar powiatu położony jest w obrębie śląskiej krainy przyrodniczo-leśnej (wg regionalizacji T. Tamplera i in.). Głównym celem regionalizacji Tamplera jest dostosowanie gospodarki leśnej do specyficznych warunków każdego regionu. Podział ten pozwala na lepsze zarządzanie lasami, uwzględniając lokalne cechy przyrodnicze i ekologiczne. System podziału kraju na osiem głównych regionów, oparty jest na różnicach w budowie geologicznej, klimacie, szacie roślinnej i siedliskach leśnych. Śląska kraina przyrodniczo-leśna to obszar o powierzchni 27202 km², w tym obszar powiatu lublinieckiego. Lesistość krainy śląskiej wynosi około 30%. W składzie gatunkowym drzewostanów występują wszystkie ważne gospodarczo gatunki, a ich udział zależy od żyzności gleb.

W granicach śląskiej krainy przyrodniczo-leśnej występuje, leżący na obszarze powiatu lublinieckiego mezoregion przyrodniczo-leśny lasów lublinieckich o powierzchni 843 km². W jego ramach lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 76%. Dominują krajobrazy naturalne peryglacialne równinne i faliste, rzadziej fluwioglacialne równinne i faliste. Niewiele jest krajobrazów zalewowych den dolin – akumulacyjnych. Pod względem geologicznym mezoregion obejmuje dużą równinę, przez którą przepływa Mała Panew, wypełnioną plejstocenijskimi piaskami, żwirami i mułkami rzecznych zlodowacenia północnopolskiego. Wyspowo występują plejstocenijskie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego oraz piaski eoliczne, lokalnie w wydmach. W części północnej oraz południowej mezoregionu znajdują się niewielkie powierzchnie piasków i żwirów sandrowych zlodowacenia środkowopolskiego. Tarasy zalewowe występujących na tym terenie rzek tworzą holocenijskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Krajobrazem roślinnym tego terenu są śródładowe bory sosnowe i bory mieszane w odmianie górnośląskiej. Ponadto spotyka się nieduże powierzchnie krajobrazów ubogich dąbrów środkowoeuropejskich i grądów – w części północnej, wyżynnych buczyn i grądów w odmianie górnośląskiej – przy północno-wschodniej granicy mezoregionu oraz borów, borów mieszanych i grądów – przy granicy południowo-zachodniej.

Lesistość mezoregionu jest jedna z najwyższych w kraju - wynosi 70%. Lasy tworzą rozległe kompleksy; zajmują około 587 km², z czego 94% jest w zarządzie RDLP w Katowicach. Gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna, która zajmuje 92% powierzchni. Średni wiek drzewostanów wynosi 59 lat, a miąższość na 1/ha 204 m³.²

Poza kompleksami leśnymi na strukturę przyrodniczą w powiecie wpływają parki, obsadzenia dróg i cieków oraz sady. Gatunkiem dominującym w kompleksach leśnych jest sosna. Na terenie powiatu licznie występują również dęby, brzozy, olcha, świerki, modrzew, akacja i jesion. Na użytki zielone składają się obszary łąk w dnach dolin oraz obszary łąkowe. Zadrzewienia zlokalizowane są głównie przy drogach. System małych dolin rzecznych łączących powierzchnie rolno-leśne pełni funkcję lokalnych powiązań przyrodniczo ekologicznych, zapewniając równowagę w środowisku.

² <https://encyklopedialesna.com/haslo/mezoregion-przyrodniczolesny-lasow-lublinieckich/>, 25.07.2025 r.

Fauna powiatu lublinieckiego jest bogata i zróżnicowana. Najliczniej reprezentowane są ptaki, których doliczono się 180 gatunków. Wśród nich wyróżniają się żurawie, bociany czarne, zimorodki, dudki, dzięcioły, bażanty, kruki, pustułki, kanie rude i rybołowcy. Na szczególną uwagę zasługuje jedyne na Górnym Śląsku miejsce lęgowe orła bielika. Gady są reprezentowane przez trzy typy jaszczurek: zwinkę i żyworodkę oraz padalca - jedyną beznogą jaszczurkę. Ponadto można zobaczyć tu liczne zaskrońca oraz żmiję zygzakowatą. Pod koniec lat 90. XX w. zaobserwowano 2 stanowiska występowania żółwia błotnego. Z płazów na uwagę zasługuje kumak nizinny, gatunek skrajnie zagrożony wyginięciem. Spośród skorupiaków - raki. Zwierzęta te są bardzo ważnymi bioindykatorami. Ich pojawienie się, po wielu latach nieobecności świadczy dobitnie o poprawie stanu środowiska lasów lublinieckich. W rzekach i stawach stwierdzono występowanie około 20 gatunków ryb. Najliczniejsze z nich to karasie, ślize, liny, karpie i szczupaki. Większość z nich jest hodowana w celach gospodarczych.

Według podań historycznych Lasy Lublinieckie zamieszkiwane były przez takie zwierzęta jak tury i niedźwiedzie. Niestety, do dziś nie zachował się żaden z tych gatunków. Współcześnie, jeleni europejskich jest około 730. Największe ich zagęszczenie jest w okolicach Koszęcina. Na początku XIX wieku wprowadzono na obszar Lasów Lublinieckich nowy gatunek – daniela. Nie jest ich dużo i trudno jest określić, czy jest wskazane dalsze jego wprowadzenie, gdyż jest to gatunek obcy. Największym ssakiem Lasów Lublinieckich jest łoś. Ostoje łosia znajdują się w okolicach Woźnik. Najczęściej spotykanym gatunkiem ssaków jest sarna. Od 1994 r. w Lasach Lublinieckich ponownie spotykany jest bóbr. Gatunek ten został sprowadzony na to terytorium celem przywrócenia naturalnego charakteru lasów. Bobry dobrze zadomowiły się w środowisku panującym w lasach lublinieckich. Zwierzęciem drapieżnym najliczniej występującym w tutejszych lasach jest lis. Liczba lisów cały czas rośnie, natomiast liczba zajęcy, bażantów, kuropatw czy cietrzewi, czyli podstawowego pokarmu lisów, spada. Zachwiana została równowaga biocenotyczna. Stało się tak, odkąd zaczęto zrzucać z samolotów szczepionki przeciwko wścieklicznie dla lisów. Spośród innych ssaków faunę Lasów Lublinieckich tworzą: jenoty, dziki, których jest około 380 sztuk; piżmaki amerykańskie, borsuki, kuny czy zajęce. Z niewielkich ssaków z kolei spotkać można tu nietoperze, w tym gacka wielkoucha; jeże, ryjówki, wiewiórki, tchórze, norki amerykańskie czy gronostaje. Na uwagę zasługuje obecność w tutejszych lasach skrajnie zagrożonej wyginięciem orzesznicy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014r., poz. 1348) gatunki takie jak: bielik, bocian biały, bocian czarny, żuraw, jeże, ryjówki, kret oraz nietoperze objęte są ochroną.

Roślinność analizowanych terenów jest zazwyczaj typowa dla obszarów rolniczych. Występująca flora jest zależna od zasiewu. Roślinność segetalna skupia się wzdłuż rowów i dróg. W ekosystemach pól uprawnych widoczne są kąkol, chaber bławatek, mak polny, miotła zbożowa, tasznik pospolity, iglica pospolita, komosa biała, psianka czarna, rdest mniejszy, żótlca drobnokwiatowa, chwastnica jednostronna. W pobliżu zabudowań i na przydrożach występuje roślinność ruderalna i segetalna m.in. bylica pospolita, pokrzywa zwyczajna, wrotycz pospolity, miotła zbożowa, farbownik lekarski, mak piaskowy, glistnik jaskółcze ziele, mniszek pospolity, przytulia czepna, powój polny, krwawnik pospolity. W granicach terenów,

głównie przy drogach, rowach lub domostwach występują pasy roślinności wysokiej, reprezentowanej przez sosnę zwyczajną, brzozę brodawkowatą, robinie akacjową, wierzby białe, olchy czarne. Występuje również zieleń ozdobna. Zdecydowana większość terenów została znacznie przekształcona w celu prowadzenia produkcji rolnej i nie stanowi wartościowych elementów ekosystemu.

• **FORMY OCHRONY PRZYRODY**

Na terenie powiatu lublinieckiego występują liczne formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zajmują one łączną powierzchnię 28 370,63 ha, co stanowi 34,5% ogółu powierzchni powiatu. Wymienić tu należy:

- rezerваты przyrody: Cisy koło Sierakowa, Cisy nad Liswartą, Cisy w łębkach, Jeleniak-Mikuliny, Rajchowa Góra, Góra Grojec, Łęg nad Młynówką, Kochanowicki Grąd,
- Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą,
- obszary Natura 2000: Łęgi w lasach nad Liswartą, Bagno Bruch koło Pyrzowic,
- użytki ekologiczne (12 szt.), w tym siedliska przyrodnicze i stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków, stawy, bagna, torfowiska i wydmy, których zachowanie jest potrzebne ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, ze względu na zapobieganie utracie różnorodności biologicznej oraz ze względu ochrony flory i fauny,
- pomniki przyrody (106 szt.) – w głównej mierze drzewa (np. dąb szypułkowy, buk pospolity, jodła pospolita, lipa drobnolistna i inne), stanowiska powierzchniowe innych roślin (np. długosz królewski, różanecznik katawbijski) oraz obiekty takie jak głazy narzutowe (granit czerwony i czarny).

Na obszarze opisywanego powiatu nie ma żadnego parku narodowego. Wśród naturalnych walorów powiatu lublinieckiego wyróżnia się zwłaszcza obecność dużych kompleksów leśnych oraz rozwinięty system hydrograficzny. Lasy Ziemi Lublinieckiej, zajmujące wielkie kompleksy charakteryzujące się dużą różnorodnością i atrakcyjnością botaniczną stanowią najcenniejszy walor przyrodniczo-krajobrazowy. Stan zdrowotny i sanitarny lasu w powiecie lublinieckim jest dobry. Około 82% powierzchni leśnej regionu przypada na lasy sosnowe. Najliczniejsza jest sosna pospolita, której towarzyszy najczęściej brzoza oraz świerk. W sosnowych borach opisywanego obszaru bardzo dobrze wykształcona jest warstwa mszysta. Pozostałe gatunki drzew tworzą niewielkie jednogatunkowe drzewostany bądź są domieszką monokultur sosnowych. Drugim obok sosny gatunkiem drzew iglastych najczęściej spotykanym w Lasach Lublinieckich jest świerk.

W powiecie lublinieckim znajduje się fragment Parku Krajobrazowego Lasy na Górną Liswartą utworzonego w 1998 r. na terenie powiatu lublinieckiego, częstochowskiego i kłobuckiego. Szczególnym celem ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu dorzecza Liswarty jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności siedlisk hydrogeniczných dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich

i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródeł. Celem ochrony jest także zachowanie szaty roślinnej, w tym charakterystycznego układu mozaiki leśno-łąkowo-polnej, różnorodności flory i fauny oraz walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego, z zabytkowymi układami przestrzennymi wsi, zespołami pałacowo-parkowymi, historycznymi elementami zagospodarowania przemysłowego, alejami, zadrzewieniami śródpolnymi i historycznym układem dróg, w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

W Rozporządzeniu nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” wprowadzono na terenie Parku następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym, lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 12) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego.

Jednocześnie:

- na obszarach, na których w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, które utraciły moc na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.) oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu

wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dopuszczono lokalizację: 1) przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - nie obowiązuje zakaz, o którym mowa w pkt. 1, 3, 5-7; 2) zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – nie obowiązuje zakaz, o którym mowa w pkt. 3, 5-7;

- na obszarach, na których w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia dopuszczono lokalizację: zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz terenów komunikacji i terenów infrastruktury technicznej, nie obowiązują zakazy, o których mowa w pkt. 3, 5, 6;
- na obszarach, na których są lub będą prowadzone prace związane z poszukiwaniem i rozpoznaniem lub wydobywaniem kopaliny w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.) nie obowiązują zakazy, o których mowa w pkt. 3-6.

Ponadto Uchwała nr VI/40/3/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 stycznia 2022 r. ustanowiła plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”, obowiązujący do 1 marca 2042 r. Do szczegółowych celów ochrony Parku należą:

- 1) w zakresie ochrony przyrody nieożywionej i gleb:
 - a) zachowanie naturalnych form ukształtowania terenu, w tym szczególnie reprezentujących cechy charakterystycznych dla występujących w Parku typów morfogenetycznych,
 - b) utrzymanie na wybranych terenach naturalnych procesów geomorfologicznych,
 - c) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi,
 - d) ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i gleb oraz hałasu,
 - e) zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem gleb organicznych;
- 2) w zakresie ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony ekosystemów wodnych:
 - a) zachowanie naturalnego i quasi-naturalnego systemu hydrologicznego rzeki Liswarty oraz jej dopływów,
 - b) ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - c) ochrona obszarów źródłiskowych dorzecza Liswarty,
 - d) utrzymanie istniejącej powierzchni, a tam gdzie będzie to możliwe przywrócenie siedlisk hydrogenicznych i hydrofilnych,
 - e) utrzymanie właściwego funkcjonowania ekosystemów wodnych,
 - f) zachowanie elementów rodzimej różnorodności biologicznej środowisk wodnych, w tym szczególnie cennych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
 - g) gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu;
- 3) w zakresie ochrony zbiorowisk roślinnych, w tym chronionych siedlisk przyrodniczych:
 - a) zachowanie różnorodności zbiorowisk roślinnych właściwych dla regionu, w tym szczególnie siedlisk przyrodniczych rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną

prawną, w szczególności: 31501) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe Molinion, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością Scheuchzerio-Caricetea), 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion, 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe, *91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, *91I0 Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae),

b) zachowanie lub rozszerzenie areału oraz poprawa stanu naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, w tym w szczególności łąk świeżych, zmiennowilgotnych i wilgotnych,

c) odtwarzanie ekosystemów leśnych o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu, przebudowa w trakcie użytkowania rębego drzewostanów niezgodnych z siedliskiem oraz zrównoważone użytkowanie ekosystemów leśnych, zgodnie z zapisami obowiązujących planów urzędzenia lasów,

d) zachowanie na obszarach użytkowanych rolniczo: miedz i okrajków, ekotonów i innych stref przejściowych oraz drobnych zbiorników wodnych i obszarów podmokłych,

e) zachowanie starych drzew, ich grup oraz alei;

4) w zakresie ochrony gatunków roślin i grzybów oraz ich siedlisk:

a) utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach oraz w typowych dla nich fitocenozach,

b) zapewnienie warunków do wzrostu liczebności populacji rzadkich, ginących i cennych gatunków, w tym szczególnie gatunków specjalnej troski stwierdzonych na terenie Parku:

- mszaków: dwustronek ząbkowany *Plagiothecium latebricola*, łukowiec *Seligeria* (śląski) *Homalia trichomanoides*, płonnik cienki *Polytrichum strictum*, prostożąbek wiciowaty *Orthodicranum flagellare*, torfowiec frędzlowaty *Sphagnum fimbriatum*, torfowiec obły *Sphagnum teres*, torfowiec szorstki *Sphagnum compactum*, zdrojek *Fontinalis antipyretica*,

- roślin naczyniowych: buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*, cis pospolity *Taxus baccata*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthes*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, grzybieńie północne *Nymphaea candida*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, kotewka orzech wodny *Trapa natans*, kozłek bżowy *Valeriana sambucifolia*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, liczydło górskie *Streptopus amplexifolius*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, pływacz średni

Utricularia intermedia, pływacz zachodni *Utricularia australis*, przetacznik górski *Veronica montana*, przygiełka biała *Rhynchospora alba*, rdestnica trawiasta *Potamogeton gramineus*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, rosiczka pośrednia *Drosera intermedia*, różanecznik katawbijski *Rhododendron catawbiense*, storczyki *Orchidaceae*, turzyca pchła *Carex pulicaris*, turzyca bagienna *Carex limosa* i widłaczek torfowy *Lycopodiella inundata*,

c) przywracanie utraconych wartości florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych,

d) ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcego geograficznie pochodzenia, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym, z wyłączeniem gatunków dopuszczonych do stosowania w ramach planów urządzenia lasu w Lasach Państwowych oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu w lasach innej własności;

e) zapewnienie warunków do zachowania różnorodności biologicznej roślin i grzybów, w tym chronionych, rzadkich, ginących i cennych gatunków w trakcie gospodarczego użytkowania ekosystemów;

5) w zakresie ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk:

a) zachowanie różnorodności gatunkowej zwierząt, właściwej dla regionu, w tym szczególnie gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych stwierdzonych na terenie Parku oraz naturalnych siedlisk ich występowania:

- skorupiaki: rak szlachetny *Astacus astacus*,

- mięczaki: szczeżuja wielka *Anodonta cygnaea*,

- owady: iglica mała *Nehalennia speciosa*, tęznica mała *Ischnura pumilio*, pałątka niebieskooka *Lestes dryas*, miedziopiersź północna *Somatochlora arctica*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, szafranka czerwona *Crocothemis erythraea*, żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica*, żagniczka wiosenna *Brachytron pratense*, zalotka białoczelną *Leucorrhinia albifrons*, zalotka torfowcowa *Leucorrhinia dubia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, zalotka czerwonawa *Leucorrhinia rubicunda*; przeniela dwupłama *Epithea bimaculata*, tęcznik liszkarz *Calosoma sycophanta*, *Caenocara affine*, *Phloiotrya rufipes*, *Hoplia philanthus*, trzmiel tajgowy *Bombus jonellus*, szlaczkoń torfowiec *Colias palaeno*, paź żeglarz *Iphiclides podalirius*, dziupleń *Xylophagus ater*,

- minogi i ryby: minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, piskorz *Misgurnus fossilis*, karaś pospolity *Carassius carassius*, jaź *Leuciscus idus*, jelec *Leuciscus leuciscus*, szczupak *Esox Lucius*,

- płazy: traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, ropucha paskówka *Epidalea calamita*, ropucha zielona *Bufo viridis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae*, żaba moczarowa *Rana arvalis*,

- gady: gniewosz plamisty *Coronella austriaca*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*,

- ptaki: perkoz rdzawoszy *Podiceps grisegena*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, cyranka *Spatula querquedula*, gągoł *Bucephala clangula*, trzmielojad *Pernis apivorus*, jastrząb *Accipiter gentilis*, krogulec *Accipiter nisus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bielik *Haliaeetus*

albicilla, kobuz *Falco subbuteo*, jarząbek *Tetrastes bonasia*, bocian biały *Ciconia ciconia*,
 bocian czarny *Ciconia nigra*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla
 siwa *Ardea cinerea*, żuraw *Grus grus*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*,
 zielonka *Zapornia parva*; wodnik *Rallus aquaticus*, kokoszka *Gallinula chloropus*,
 przepiórka *Coturnix coturnix*, kuropatwa *Perdix perdix*, czajka *Vanellus vanellus*,
 brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, kszczyk *Gallinago gallinago*, słonka *Scolopax rusticola*,
 śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, lelek
Caprimulgus europaeus, siniak *Columba oenas*, turkawka *Streptopelia turtur*, dzięcioł
 czarny *Dryocopus martius*, dzięciołek *Dryobates minor*, dzięcioł średni *Leiopicus medius*,
 dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, włośchatka *Aegolius funereus*, uszatka *Asio otus*,
 sóweczka *Glaucidium passerinum*, pójdzka *Athene noctua*, puszczyk uralski *Strix aluco*,
 płomykówka *Tyto alba*, dudek *Upupa epops*, zimorodek *Alcedo atthis*, raniuszek
Aegithalos caudatus, lerka *Lullula arborea*, dziedziatka *Galerida cristata*, ortolan
Emberiza hortulana, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, dziwonia *Erythrura erythrura*,
 makolągwa *Linaria cannabina*, krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, gil *Pyrrhula*
pyrrhula, brzegówka *Riparia riparia*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokoz *Lanius excubitor*,
 strumieniówka *Locustella fluviatilis*, świerszczak *Locustella naevia*, świergotek polny
Anthus campestris, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, pliszka górska *Motacilla*
cinerea, słowik szary *Luscinia luscinia*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*,
 muchołówka mała *Ficedula parva*, białorzytka *Oenanthe oenanthe*, pokląskwa *Saxicola*
rubetra, czubotka *Lophophanes cristatus*, zniczek *Regulus ignicapilla*, remiz *Remiz*
pendulinus, gajówka *Sylvia borin*, jarzębatka *Curruca nisoria*,
 - ssaki: nietoperze (wszystkie gatunki), wydra *Lutra lutra*, bóbr europejski *Castor fiber*,
 chomik europejski *Cricetus cricetus*, badylarka *Micromys minutus*, koszatka leśna
Dryomys nitedula, smużka leśna *Sicista betulina*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*,
 rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*,
 b) poprawa stanu populacji rzadkich i zagrożonych gatunków specjalnej troski oraz
 przywracanie utraconych wartości faunistycznych między innymi przez przywracanie lub
 zwiększenie dostępności siedlisk,
 c) utrzymanie wysokiej różnorodności krajobrazu z dużym udziałem ekotonów,
 warunkującej bogactwo i różnorodność zgrupowań zwierzęcych,
 d) utrzymanie lub odtwarzanie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację
 zwierząt,
 e) ograniczenie wprowadzania i kontrola liczebności gatunków obcego pochodzenia, w
 szczególności gatunków inwazyjnych, mogących stanowić zagrożenie dla rodzimej
 fauny,
 f) renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk
 przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub
 półnaturalnych stosunków wodnych oraz zahamowanie procesów naturalnej sukcesji
 roślinnej na terenach otwartych,
 g) ochrona ostoje fauny poprzez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form
 użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,

h) zwiększenie stanu wiedzy o faunie Parku oraz jej wykorzystanie w kształtowaniu świadomości ekologicznej lokalnej społeczności i tworzeniu regionalnego produktu turystycznego;

6) w zakresie ochrony walorów krajobrazowych:

- a) zachowanie i kształtowanie regionalnych cech fizjonomii krajobrazu Parku związanych z tradycyjnymi sposobami gospodarowania oraz budownictwa,
- b) przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich potencjalnych wartości kulturowych i przyrodniczych,
- c) rozmieszczenie gospodarczych funkcji terenów w sposób nie powodujący obniżenia lub utraty wartości krajobrazowych oraz nie kolidujących ze sobą wzajemnie,
- d) właściwy rozwój układów osadniczych, w tym ograniczanie rozpraszania zabudowy,
- e) przeciwdziałanie dysharmonii w krajobrazie, m.in. poprzez niedopuszczanie do realizacji agresywnych struktur dominujących,
- f) zachowanie i odtwarzanie charakterystycznych układów zadrzewień, w tym zwłaszcza alei przydrożnych,
- g) zachowanie wewnątrz i otwarcie widokowych o szczególnych wartościach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego, jak i w krajobrazie kulturowym,
- h) uwzględnienie zasad ochrony krajobrazów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

7) w zakresie ochrony walorów kulturowych:

- a) zachowanie, wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem,
- b) rewitalizację i rewaloryzację przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego,
- c) ochronę i utrwalanie tożsamości kulturowej obszaru Parku zwłaszcza:
 - kultury organizacji przestrzennej historycznych struktur osadniczych oraz swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,
 - ciągłości procesu dziejowego budowania struktury środowiska kulturowego poprzez stosowanie „zasady dobrej kontynuacji”,
 - odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji; zachowanie elementów kultury ludowej, w tym folkloru muzycznego i tanecznego, zwyczajów, obrzędów uroczystości ludowych oraz gwary,
 - zachowanie historycznych cmentarzy oraz miejsc pamięci narodowej,
- d) poprawa dostępności obiektów dziedzictwa kulturowego dla osób zainteresowanych, w tym niepełnosprawnych,
- e) rozwijanie inicjatyw obywatelskich dotyczących społecznych form opieki nad zabytkami i krajobrazem kulturowym oraz wykorzystywania ich na rzecz rozwoju regionalnego.

Obok parku krajobrazowego na terenie powiatu lublinieckiego znajduje się 8 rezerwatów przyrody. Łączna powierzchnia rezerwatów wynosi 428,7553 ha. Należą do nich:

- o Cisy koło Sierakowa – rezerwat utworzony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska cisa o powierzchni 8,05 ha;

- Cisy nad Liswartą – rezerwat florystyczny (ochrona drzew i krzewów lasów nizinnych) o powierzchni 53,98 ha;
- Cisy w Łębkach – rezerwat leśny (ochrona florystyczna, ochrona cisa) o powierzchni 55,45 ha; wyznaczono plan ochrony czynnej – Zarządzenie Nr 35/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 4 października 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Cisy w Łębkach";
- Jeleniak Mikuliny – rezerwat leśny (typ ochrony biocenotyczny i fizjocenotyczny, celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych śródleśnego torfowiska z pierwotną roślinnością, będącego zarazem miejscem lęgowym żurawi) o powierzchni 120,06 ha; dla rezerwatu wydano Zarządzenie Nr 27/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 30 grudnia 2022 r., w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Jeleniak Mikuliny, które przewiduje utrzymanie w dobrym stanie technicznym urządzeń hydrotechnicznych na stawach oraz utrzymanie drożności wyznaczonego szlaku ruchu pieszego i rowerowego;
- Rajchowa Góra – rezerwat leśny (celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu mieszanego naturalnego pochodzenia, pozostałego w obniżeniu Liswarty pomiędzy progami Woźnickim i Herbskim) o powierzchni 10,31 ha; dla rezerwatu wydano Zarządzenie Nr 3/2023 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Rajchowa Góra, w którym zaplanowano utrzymanie drożności wyznaczonego szlaku ruchu pieszego i rowerowego;
- Góra Grojec – rezerwat utworzony w celu ochrony ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych drzewostanu z udziałem jawora, buka i jodły, rosnących na wapiennym wzgórzu o powierzchni 17,53 ha,
- Łęg nad Młynówką – rezerwat leśny (celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, przyrodniczych i dydaktycznych biocenoz leśnych, wodnych i bagiennych w postaci naturalnego lasu łęgowego wraz z całym bogactwem gatunkowym flory i fauny) o powierzchni 121,9053 ha; dla rezerwatu obowiązuje Zarządzenie Nr 1/2025 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 7 stycznia 2025 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Łęg nad Młynówką, w którym zaplanowano następujące rodzaje działań ochronnych: mechaniczne usuwanie rdestowca, obserwację stopnia i kierunku rozprzestrzeniania się czeremchy amerykańskiej i nawłoci kanadyjskiej oraz ich mechaniczne usuwanie;
- Kochanowicki Grąd – rezerwat leśny (celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu grądowego o cechach naturalnych) o powierzchni 41,47 ha; dla rezerwatu obowiązuje Zarządzenie Nr 13 / 2025 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 21 lipca 2025 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kochanowicki Grąd, w którym zaplanowano: usuwanie oraz obserwacja stopnia zamierania młodych, nieowocujących egzemplarzy dębu czerwonego w oddz. 212i Leśnictwa Kochanowice, inwentaryzację występowania czeremchy amerykańskiej i jej usuwanie, a także pozostawienie do naturalnego rozkładu materii drzewnej uzyskanej w wyniku prowadzenia prac z zakresu

czynnej ochrony przyrody - na obszarze całego rezerwatu, utrzymanie i bieżącą konserwację ogrodzenia chroniącego przed zwierzyną leśną posadzone gatunki grądowe oraz usuwanie roślin ograniczających rozwój drzewiastych gatunków grądowych w oddz. 211h.

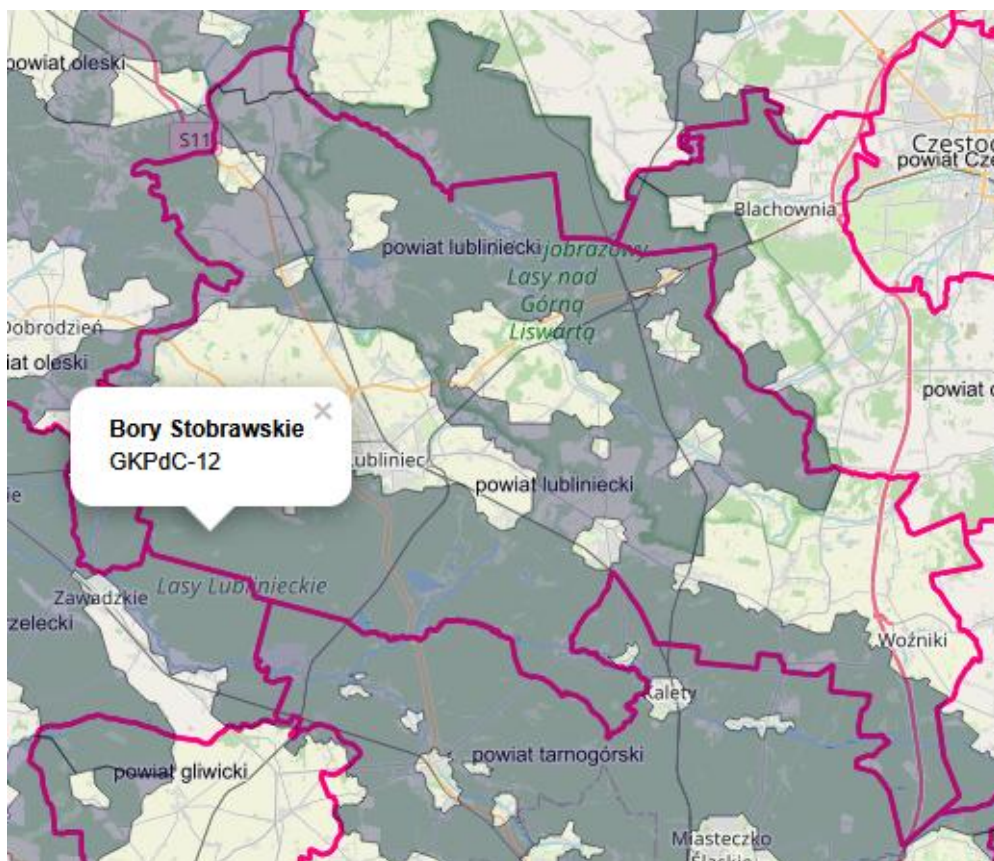
Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 106 pomników przyrody. Wśród użytków ekologicznych przewagę stanowią zbiorniki wodne oraz tereny podmokłe mające na celu objęcie ochroną naturalnych swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych oraz ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego. W sumie na terenie powiatu wyznaczono 12 użytków ekologicznych.

W ramach NATURY 2000 objęto ochroną obszar o powierzchni 273,55 ha. Wśród obszarów wymienić należy:

- Łęgi w lasach nad Liswartą (PLH 240027). Obszar tworzą trzy rezerwaty przyrody: Cisy nad Liswartą, Łęg nad Młynówką i Cisy w Łębkach. Ponadto teren ten znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą. Walory przyrodnicze obszaru to przede wszystkim duży udział powierzchni siedlisk - łęgów olszowych i olszowo-jesionowych. Pod względem fitosocjologicznym reprezentują one dwa różne zespoły: w rezerwach Cisy nad Liswartą oraz Cisy w Łębkach występują siedliska łęgów zaliczane do powszechnego na niżu zespołu Fraxino-Alnetum, natomiast w rezerwacie Łęg nad Młynówką siedliska łęgów zaliczone zostały do rzadkiego na niżu zespołu Carici remotae-Fraxinetum. Dla obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 2 listopada 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi w lasach nad Liswartą PLH240027.
- Bagno Bruch koło Pyrzowic (PLH240035). Obszar Natura 2000 Bagno Bruch koło Pyrzowic położony jest na północ od lotniska w Pyrzowicach i na zachód od autostrady A1. Obszar ten jest położony we wschodniej części niecki, wypreparowanej pomiędzy garbem wapieni i dolomitów środkowotriasowych od południa (tzw. Próg Wapienia Muszlowego), a garbem utworów górnotriasowych od północy (Garb Woźnicki), obniżającej i rozszerzającej się w kierunku zachodnim. Samo Bagno Bruch wykształciło się w obniżeniu pomiędzy wyraźnymi wałami i łukami wydm. Teren obszaru pokrywają głównie fitocenozy boru bagiennego, jedynie w dawnych szerokich wykopach odwadniających zachowały się niewielkie płyty torfowisk przejściowych. Zanikające pozostałości naturalnych, otwartych zbiorowisk torfowiskowych są obecne już jedynie przy południowych i południowo-zachodnich granicach obszaru. Teren w przeszłości poddany był rozległym melioracjom odwadniającym, podobnie jak okoliczne lasy. Dla obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Bruch koło Pyrzowic PLH240035.

- **KORYTARZE EKOLOGICZNE**

Przez teren powiatu przebiega jeden korytarz ekologiczny GKPdC-12 Bory Stobrowskie.

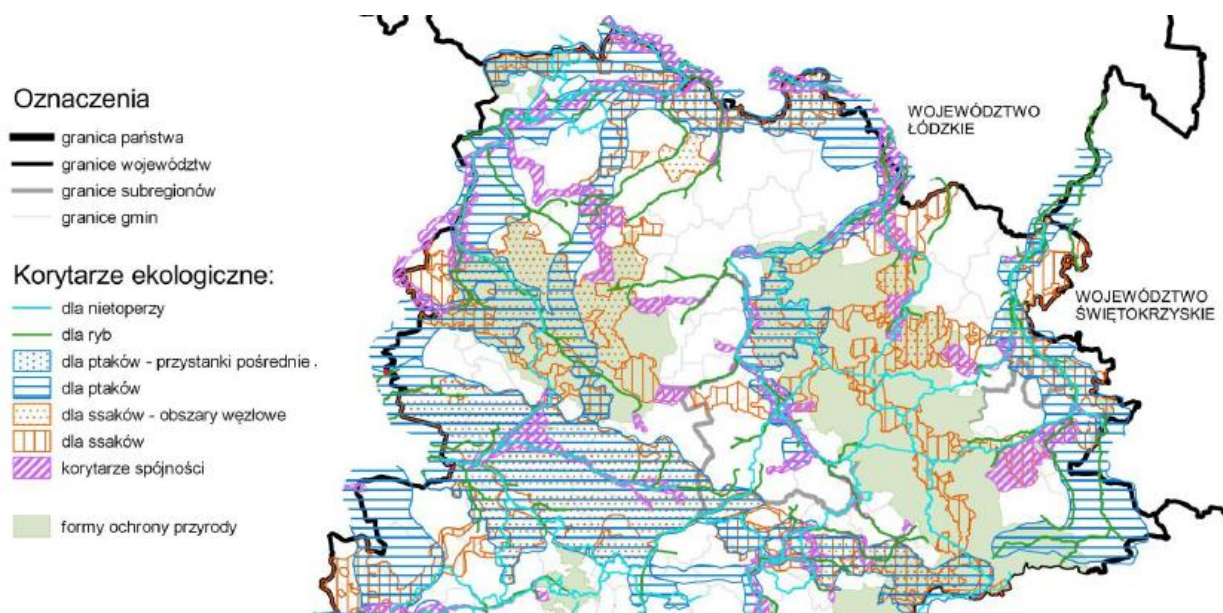

Rysunek 3 Korytarz ekologiczny na terenie powiatu lublinieckiego.
 Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> [dostęp: 25.07.2025 r.].

Dokument „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa” Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A, 2007 CDPGŚ porusza problematykę korytarzy ekologicznych. Korytarze ekologiczne zostały zidentyfikowane i wyznaczone w oparciu o analizę wykorzystywania przestrzeni, zarówno lądu, wód, jak i powietrza, przez zwierzęta kręgowce.

Na terenie województwa śląskiego wyznaczone zostały korytarze ekologiczne dla zapewnienia odpowiednich warunków migracji zwierząt z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych grup gatunków: korytarze ichtologiczne dla ryb (7 ponadregionalnych i 15 regionalnych oraz obszary rdzeniowe), korytarze ornitologiczne dla ptaków (4 ponadregionalne i 11 regionalnych wraz z przystankami pośrednimi), korytarze teriologiczne dla ssaków drapieżnych (12 korytarzy) i kopytnych (25 korytarzy) oraz 12 połączonych nimi obszarów węzłowych, korytarze chiropterologiczne dla nietoperzy

(o randze regionalnej – łączące miejsca schronień; o randze lokalnej – dla przemieszczania się pomiędzy kryjówkami dziennymi a żerowiskami) oraz korytarze spójności (w celu utrzymania łączności obszarów o szczególnym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej regionu). Przebieg korytarzy ekologicznych dla ryb, ptaków, ssaków kopytnych i drapieżnych, nietoperzy oraz korytarze spójności obszarów chronionych na obszarze powiatu lublinieckiego uwzględniono na rysunku poniżej.

Rysunek 4 Korytarze ekologiczne w powiecie lublinieckim i północnej części województwa śląskiego.

Źródło: *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+*, s. 35.

• **OBIEKTY ZABYTKOWE**

Na terenie powiatu znajduje się wiele obiektów, które zostały wpisane do rejestru zabytków dostępnego na stronie Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Poniżej zamieszczona tabela prezentuje 94 zabytki nieruchome z obszaru powiatu lublinieckiego:

Tabela 6 Zabytki z terenu powiatu lublinieckiego wpisane do rejestru.

Gmina	Funkcja zabytku	Czas powstania	Miejscowość
Boronów	cmentarz	brak danych	Boronów
	kościół	1611 r.	Boronów
Ciasna	dwór	pocz. XX w.	Panoszów
	fabryka	XVIII w.	Zborowskie
	kostnica	przełom XVII/XVIII w.	Sieraków Śląski
	pałac	2. poł. XIX w.	Sieraków Śląski
	pałac	2. poł. XIX w.	Wędzina
	pałac	przełom XIX/XX w.	Patoka
	park	1. poł. XIX w.	Wędzina
	park	2. poł. XIX w.	Panoszów
	park	2. poł. XIX w.	Sieraków Śląski
	park	przełom XIX/XX w.	Patoka

	zespół - dwór	pocz. XIX w.	Panoszów
	zespół - pałac	2. poł. XIX w.	Wędzina
	zespół - pałac	przełom XIX/XX w.	Patoka
Herby	obora	1. poł. XIX w.	Hadra
	rządcówka	1. poł. XIX w.	Hadra
	spichlerz (folwarczny/chłopski)	1. poł. XIX w.	Hadra
Kochanowice	budynek mieszkalny	1903 - 1909	Kochcice
	czworak	1906 - 1909	Kochcice
	gorzelnia	1906 - 1909	Kochcice
	kościół	1823 r.	Kochanowice
	kościół	XVIII w.	Lubecko
	obora	1903 - 1909	Kochcice
	obora	1906 - 1909	Kochcice
	pałac	pocz. XIX w.	Kochanowice
	pałac	pocz. XX w.	Kochcice
	park	pocz. XX w.	Kochcice
	rządcówka	1903 - 1909	Kochcice
	spichlerz (folwarczny/chłopski)	1817 r.	Kochanowice
	spichlerz (folwarczny/chłopski)	1903 - 1909	Kochcice
	stajnia	1903 - 1909	Kochcice
	wozownia	1906 - 1909	Kochcice
	zespół - folwark	pocz. XIX w.	Kochanowice
	zespół - pałac	pocz. XX w.	Kochcice
Koszęcin	brama	poł. XIX w.	Koszęcin
	budynek gospodarczy	1. poł. XIX w.	Cieszowa
	budynek gospodarczy	poł. XIX w.	Koszęcin
	budynek mieszkalny	poł. XIX w.	Koszęcin
	cmentarz protestancki	poł. XIX w.	Koszęcin
	czworak	1. poł. XIX w.	Cieszowa
	czworak	poł. XIX w.	Koszęcin
	dzwonnica	XVII w.	Sadów
	kościół	1724 r.	Koszęcin
	kościół	1751 r.	Cieszowa
	kościół	1907 - 1908	Koszęcin
	kościół	2. poł. XVII w.	Brusiek
	kościół	XIV w.	Sadów
	oficyna gospodarcza	poł. XIX w.	Koszęcin
	pałac	XVII w.	Koszęcin
	pałac		Wierzbie
	park	1. poł. XIX w.	Koszęcin
	plebania	1898 - 1899	Koszęcin
	rządcówka	poł. XIX w.	Cieszowa
	wieża widokowa	poł. XIX w.	Koszęcin
wozownia	poł. XIX w.	Koszęcin	
zespół - folwark	1. poł. XIX w.	Cieszowa	

	zespół - kościół	1907 - 1908	Koszęcin
	zespół - pałac	XVII w.	Koszęcin
Lubliniec	budynek mieszkalny	1. poł. XIX w.	Lubliniec
	kamienica	pocz. XX w.	Lubliniec
	kościół	1653 r.	Lubliniec
	kościół	XIV w.	Lubliniec
	miasto	data nieznana	Lubliniec
	pałac	1848 r.	Lubliniec
	zamek	XVII w.	Lubliniec
Pawonków	brama	data nieznana	Łagiewniki Wielkie
	dwór	1. poł. XVII w.	Łagiewniki Wielkie
	dwór	1. poł. XVIII w.	Łagiewniki Wielkie
	kościół	1576 r.	Gwoździany
	kościół	1806 - 1809	Pawonków
	mur/ogrodzenie	data nieznana	Łagiewniki Wielkie
	pałac	pocz. XX w.	Draliny
	pałac	poł. XIX w.	Gwoździany
	park	data nieznana	Draliny
	park	koniec XIX w.	Gwoździany
	park	przełom XVIII/XIX w.	Łagiewniki Wielkie
	park	XVIII w.	Łagiewniki Wielkie
	plebania	1831 r.	Pawonków
	spichlerz (folwarczny/chłopski)	1916 - 1918	Draliny
	zespół - dwór	1. poł. XVIII w.	Łagiewniki Wielkie
	zespół - pałac	pocz. XX w.	Draliny
	zespół - pałac	poł. XIX w.	Gwoździany
Woźniki	cmentarz	(puste)	Woźniki
	kościół	1696 r.	Woźniki
	kościół	XVIII w.	Woźniki
	kościół	XVI w.	Lubsza
	kościół	XVIII w.	Piasek
	miasto	przełom XIII/XIV w.	Woźniki
	organistówka	1. poł. XIX w.	Lubsza
	plebania	XIX w.	Lubsza

Źródło: <https://nid.pl/zasoby/rejestr-zabytkow-zasoby/> [dostęp: 28.07.2025].

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w rejestrze zabytków archeologicznych znajdują się 4 obiekty (kopiec, 2 grodziska i stanowisko archeologiczne). Niezależnie od zaprezentowanych informacji poszczególne gminy z terenu powiatu prowadzą własne rejestry zabytków.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Istotnym problemem ochrony środowiska w powiecie, z punktu widzenia przedmiotowego Programu, jest niska jakość powietrza: do klasy 2, w ocenie wykonanej pod kątem ochrony zdrowia ludzi, została zaklasyfikowana strefa śląska w odniesieniu do dwutlenku siarki; w klasie 3b zaklasyfikowano ją pod kątem pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz pod kątem ozonu. Przedmiotowa emisja związana jest z infrastrukturą drogową i zwiększonym ruchem pojazdów, ale również - ze stanem technicznym dróg. Duży ruch samochodowy, zarówno związany z transportem osobowym, jak i z transportem ciężarowym, zmniejsza płynność przemieszczania się pojazdów, a w konsekwencji w sposób znaczący przyczynia się do pogorszenia jakości powietrza. Redukcja hałasu oraz emisji spalin i pyłów jest możliwa dzięki planowanej modernizacji infrastruktury drogowej oraz poprzez rozwój systemu ścieżek rowerowych. Ścieżki rowerowe przyczynią się do częstszego korzystania z rowerów jako alternatywy dla transportu samochodowego.

Do polepszenia jakości powietrza przyczynią się również działania związane z podnoszeniem efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej należących do powiatu poprzez montaż odnawialnych źródeł energii lub ich termomodernizację.

Problem stanowi także zły stan części wód powierzchniowych na terenie powiatu i związane z nim zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Ograniczenie niskiej emisji przyczyni się pośrednio do ograniczenia zanieczyszczeń wód.

Planowany kierunek interwencji w zakresie wsparcia i realizacji przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej pozwoli na pobudzenie świadomości mieszkańców powiatu lublinieckiego odnośnie do możliwości pozytywnego wpływania przez nich na stan środowiska w różnym wymiarze. Mieszkańcy zyskają wiedzę na temat negatywnych skutków niektórych z podejmowanych przez nich działań lub zaniechań.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Oddziaływanie planowanych w ramach „Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” kierunków interwencji na poszczególne komponenty środowiska zostało przedstawione w postaci macierzy interakcji, stanowiącej załącznik do prognozy. Oznaczenia zastosowane

przy sporządzaniu macierzy zostały opisane w rozdziale dotyczącym metod zastosowanych przy opracowaniu prognozy.

Zgodnie z macierzą oddziaływań poszczególnych kierunków działań Programu na środowisko, niektóre z nich nie oddziałują negatywnie na żaden z komponentów środowiska, a jedyne możliwe oddziaływanie będzie pozytywne. Dotyczy to zadań o charakterze nieinwestycyjnym, czyli takich, z którymi nie wiążą się jakiegokolwiek prace, polegające na budowie nowej lub przebudowie istniejącej infrastruktury. Zadania planowane do realizacji w ramach tych kierunków działań w żaden sposób nie będą wpływały negatywnie na środowisko, a zatem ich analiza w dalszej części przedmiotowej prognozy byłaby bezcelowa.

Pozostałe planowane działania o charakterze inwestycyjnym przeanalizowano, biorąc pod uwagę każdy z komponentów środowiska.

- **Powierzchnia ziemi, gleba, wody powierzchniowe i podziemne**

Kierunki działań zaplanowane w Programie nie powinny bezpośrednio wpływać na środowisko gruntowo-wodne, ponieważ wszystkie planowane zadania, jeżeli w ogóle będą w jakikolwiek sposób negatywnie oddziaływały na środowisko, będzie to oddziaływanie krótkotrwałe. Potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów i wód będzie ograniczało się jedynie do czasu, w którym będą prowadzone prace budowlane. Należy podkreślić, że wszystkie roboty budowlane, czy to związane z modernizacją i rozwojem infrastruktury drogowej, rozwój infrastruktury rekreacyjnej, czy rozwijanie infrastruktury szkolnej, infrastruktury systemu pomocy społecznej bądź z podnoszeniem efektywności energetycznej budynków powiatowych będą odbywały się z należytą starannością, przy ograniczeniu do niezbędnego minimum poziomu pylenia i emisji spalin z maszyn i pojazdów. W celu niedopuszczenia do skażenia środowiska gruntowego i wodnego substancjami ropopochodnymi, pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu (potencjalne wycieki olejów silnikowych, paliwa, itp.), tankowanie maszyn i urządzeń wykorzystywanych podczas prac budowlanych oraz ich serwisowanie i bieżące naprawy będą odbywać się na zabezpieczonym terenie. Ponadto, aby nie doszło do zanieczyszczenia gruntu i wód, wszelkie powstające odpady budowlane będą segregowane i krótkotrwałe gromadzone w specjalnie wyznaczonych strefach o nieprzepuszczalnym podłożu, a następnie sukcesywnie zagospodarowywane zgodnie ze stosownymi przepisami.

Wtórne, pozytywne oddziaływanie na wody będą charakteryzować także projekty związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza (ze źródeł komunalno-bytowych i komunikacyjnych), a w efekcie w pewnym stopniu także mniejszą ich depozycją w wodach.

Należy mieć na uwadze, że krajobraz i powierzchnia ziemi w obrębie zabudowy są elementami antropogenicznie przekształconymi, a więc realizacja działań zapisanych w Programie w głównej mierze dotyczyć będzie terenów już przekształconych (tereny ścisłej zabudowy, obszary dróg i ciągów komunikacyjnych, tereny rekreacyjne, elementy infrastruktury społecznej).

- **Powietrze atmosferyczne**

Ewentualne negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne związane z realizacją zadań wpisanych do Strategii może dotyczyć jedynie etapu prowadzenia prac budowlanych oraz konstrukcyjno-montażowych (wykopy, wzmożony ruch pojazdów, itp.). Takie oddziaływanie może być związane ze zwiększonym zapyleniem w rejonie prowadzenia prac, emisją hałasu, pyłów, spalin ze sprzętu używanego podczas robót. Oddziaływanie to jest nieuniknione w trakcie prowadzenia prac budowlanych, jednak odpowiednie prowadzenie tych prac, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i technicznym np. poprzez wykorzystywanie sprawnego, spełniającego normy sprzętu, może w znacznym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie. W celu ograniczenia pylenia w okresie niekorzystnych warunków atmosferycznych, takich jak brak opadów i silne wiatry, teren budowy będzie systematycznie zraszany. Negatywne oddziaływanie podczas prowadzenia robót budowlanych będzie krótkotrwałe i ustąpi po zakończeniu prac budowlanych. Wzmożony hałas oraz zwiększenie poziomu pylenia może wystąpić zarówno przy przebudowie infrastruktury drogowej, rozbudowie infrastruktury rekreacyjnej, ewentualnej rozbudowie czy modernizacji infrastruktury edukacyjnej i pomocy społecznej, jednak oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, a pozytywne efekty tych działań będą miały charakter długotrwały i korzystny dla jakości powietrza oraz klimatu.

Modernizacja dróg wpłynie pozytywnie na płynność ruchu drogowego, co w rezultacie doprowadzi do zmniejszenia poziomu emisji spalin do atmosfery, jak również redukcji hałasu, spowodowanego złym stanem dróg. Pozytywne oddziaływanie na środowisko oraz obszar powiatu będzie miała budowa ścieżek rowerowych, które mogą pełnić nie tylko funkcje turystyczne, ale również stanowić alternatywę dla transportu samochodowego. Bezpieczna infrastruktura zachęci mieszkańców do korzystania z nieemisyjnych źródeł transportu na krótszych odcinkach.

Produkcja energii ze źródeł odnawialnych oraz termomodernizacje budynków publicznych również wpłyną pozytywnie na poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz na zmniejszenie tzw. niskiej emisji. Zwiększanie efektywności energetycznej pozwoli zmniejszyć zapotrzebowanie na energię użytkową, końcową i nieodnawialną energię pierwotną.

Oczekuje się, że poprzez realizację zaplanowanych działań stan środowiska ulegnie poprawie, w szczególności w wyniku ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych odprowadzanych do atmosfery.

- **Klimat akustyczny**

Oddziaływanie na klimat akustyczny będą miały przede wszystkim działania wykonywane w ramach kierunków rozwoju związanych z modernizacją infrastruktury drogowej, rozwojem infrastruktury rekreacyjnej, a także obiektów infrastruktury szkolnej oraz pomocy społecznej. Wśród rozwiązań przyczyniających się do graniczenia hałasu na nowych czy modernizowanych drogach mogą być ponadto: ograniczenia prędkości, budowa ekranów akustycznych, itp. Każdorazowo tego typu rozwiązania będą analizowane i dostosowywane do lokalizacji w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkowników dróg oraz ograniczenie negatywnego

wpływu inwestycji na środowisko. Potencjalne negatywne oddziaływania związane będą z etapem realizacji inwestycji, kiedy uciążliwości hałasowe towarzyszyć mogą pracom budowlanym. Będą one miały charakter krótkotrwały i ustąpią po zakończeniu prac.

- **Różnorodność biologiczna, zwierzęta i rośliny**

Przewidziane w Programie inwestycje związane będą głównie z obszarami o charakterze antropogenicznym – obszary zabudowy wsi i miast z terenu powiatu lublinieckiego, obszarów zabudowy usług publicznych, a także ciągów komunikacji drogowej. Są to tereny o znacznym przekształceniu ekosystemów i nie wiążą się z ingerencją w cenne przyrodniczo zbiorowiska roślinne i zwierzęce.

Wszystkie prace, wynikające z kierunków określonych w Programie, które będą zlokalizowane w pobliżu siedlisk ptaków, będą prowadzone w terminach niepokrywających się z ich sezonem lęgowym. Obecność ptaków na terenie objętym inwestycją wykaże przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza, która poprzedzi inwestycje polegające na budowie czy modernizacji budynków, rozbudowie infrastruktury sportowej, czy przebudowie dróg. Ewentualna konieczna do przeprowadzenia wycinka drzew czy krzewów zostanie uzgodniona z właściwym organem ochrony przyrody, choć należy mieć na uwadze, że w Programie największy nacisk kładzie się na utrzymywanie terenów zielonych w dobrym stanie i ich rozwoju. Przed podjęciem prac związanych z ewentualną modernizacją budynków, zostanie w nich przeprowadzona inwentaryzacja pod kątem występowania siedlisk nietoperzy oraz ptaków. Podczas inwentaryzacji szczegółowej kontroli poddane zostaną miejsca najczęściej wykorzystywane przez zwierzęta – szczeliny, otwory i puste przestrzenie wewnątrz budynków i w elewacjach. W przypadku potwierdzenia występowania zwierząt, ich kryjówki zostaną zabezpieczone w sposób umożliwiający ich opuszczenie i uniemożliwiający ponowne zasiedlenie (np. poprzez wykorzystanie odpowiednio zamontowanych siatek). Po zakończeniu prac odtworzone zostaną schronienia tych zwierząt w postaci szczelin i otworów bądź też zainstalowane zostaną skrzynki dobrane odpowiednio do gatunku zwierząt. Niezmiernie istotne jest także właściwe wyznaczenie terminów prac budowlanych z uwzględnieniem sezonu lęgowego tych zwierząt, tj. od 16 października do 28 lutego (poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt). Ponadto przed podjęciem prac, które mogłyby zagrozić zwierzętom, zostanie dokonana inspekcja terenu prowadzonej inwestycji, w celu ewentualnego przeniesienia drobnych zwierząt poza obszar robót. W razie konieczności dokonane zostaną wymagane uzgodnienia z organem ochrony przyrody.

W fazie realizacji prac mogą wystąpić negatywne oddziaływania, które jednak będą miały charakter krótkotrwały i które ustąpią po zakończeniu inwestycji. Należą do nich: emisje hałasu (powodujące płoszenie zwierząt), usuwanie roślinności (drzew i krzewów) czy przekształcanie powierzchni terenu i prowadzenie wykopów (powodujące np. istotne dla wielu siedlisk ryzyko obniżenia poziomu wód gruntowych czy przenikania do nich zanieczyszczeń).

Część prowadzonych prac, takich jak budowa obiektów rekreacyjnych, modernizacja dróg, może mieć negatywne oddziaływanie na rośliny i zwierzęta, jednak wyłącznie w przypadku,

gdy z uwagi na lokalizację inwestycji niezbędna będzie wycinka drzew i krzewów. W stosownych przypadkach na usunięcie drzew czy krzewów będą uzyskiwane zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody. Organ ochrony środowiska może uzależnić usunięcie drzew lub krzewów od wykonania nasadzeń zastępczych lub od przesadzenia tych roślin. Dodatkowo zastosowanie odpowiednich rozwiązań techniczno-organizacyjnych (jak zabezpieczenie drzew w pobliżu prowadzonych prac) znacznie ograniczy potencjalny wpływ na zasoby przyrody.

Istotnym aspektem, związanym z inwestycjami w sieć drogową, jest także ryzyko kolizji ze zwierzętami oraz możliwy efekt fragmentacji siedlisk, utrudniający przemieszczanie się gatunków oraz skutkujący ograniczeniem ciągłości korytarzy migracyjnych. Utrzymanie i rozwój oraz spójność i ciągłość powiązań przyrodniczych jest istotnym warunkiem zachowania różnorodności biologicznej. Inwestycje liniowe mogą potencjalnie zaburzać naturalne migracje zwierząt istniejącymi korytarzami ekologicznymi oraz w układzie i dostępie do siedlisk. Potencjalne niekorzystne oddziaływanie na integralność korytarzy ekologicznych będzie zależało od zakresu, parametrów technologicznych i konkretnej lokalizacji inwestycji. Oddziaływania będą minimalizowane poprzez respektowanie ogólnie obowiązujących przepisów prawa i zaleceń wynikających z dobrych praktyk w zakresie realizacji tego typu inwestycji. Podczas przebudowy dróg należy mieć na uwadze zapewnienie/przywracanie łączności korytarzy ekologicznych (np. poprzez specjalne przejścia dla zwierząt).

W przypadku rozwoju infrastruktury ścieżek rowerowych potencjalnym długoterminowym oddziaływaniem może być wzrost antropopresji wzdłuż tych szlaków komunikacyjnych. W szczególności problematyczne będzie to w przypadku ich przebiegania przez tereny cenne przyrodniczo. Istnieje także ryzyko zaśmiecania i płoszenia zwierząt. Jednak działanie to przyczyni się do osiągnięcia także pozytywnego długoterminowego wpływu na środowisko, w tym zasoby przyrody poprzez zmiany zachowań komunikacyjnych w postaci częstszego korzystania z nieemisyjnego środka transportu, jakim jest rower, co ograniczy emisję zanieczyszczeń do powietrza, emisję hałasu i ilości zanieczyszczeń spływających z dróg.

W Programie zaplanowano zadania prowadzące do zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych powiatu, jak wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej. Powyższe działania wpłyną zdecydowanie pozytywnie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, w tym na gatunki zagrożone oraz objęte ochroną.

- **Krajobraz**

Najwidoczniejsze i najbardziej uciążliwe oddziaływanie na krajobraz będzie krótkotrwałe i będzie dotyczyło jedynie okresu prowadzenia prac budowlanych. Dotychczasowy krajobraz może zostać zaburzony w głównej mierze poprzez maszyny i pojazdy przebywające na terenie budowy, ewentualne tymczasowe miejsca magazynowania odpadów oraz ogólny chaos związany z robotami budowlanymi. Większość z planowanych przedsięwzięć w sposób bezpośredni lub pośredni ma na celu poprawę istniejącego krajobrazu. Wszelkiego rodzaju modernizacje dróg, modernizacja obiektów zabytkowych, rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej oraz modernizacja budynków użyteczności publicznej w konsekwencji przyczynią

się do poprawy istniejącego krajobrazu. Realizacja ww. działań przyczyni się nie tylko do zachowania istniejącego krajobrazu, ale również do jego poprawy w przyszłości.

Aby przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu nowo budowanych odcinków dróg na krajobraz należy stosować różnorakie rozwiązania. Prowadząc drogi w terenach cennych przyrodniczo, należy w miarę możliwości projektować je w płytkich przekopach lub niewielkich nasypach (z zastrzeżeniem zachowania stosunków wodnych). Należy dążyć do zintegrowania drogi z krajobrazem poprzez odpowiednie ukształtowanie przebiegu tras. Drogi powinny w jak najmniejszym stopniu powodować rozdzielanie ekosystemów. Trasy komunikacyjne należy obsadzać zielenią i odpowiednio maskować nasadzeniami gatunków rodzimych.

Możliwe negatywne oddziaływania, jednak o mniejszej intensywności, mogą wystąpić w trakcie prowadzenia prac budowlanych, jednak przewidywana zmiana będzie miała charakter krótkotrwały. Część zmian przestrzennych zniknie po zakończeniu prac budowlanych, a ukształtowanie terenu zostanie przywrócone do stanu wyjściowego lub zbliżonego do otoczenia.

- **Wpływ na klimat i adaptacja do zmian klimatu**

„Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” to dokument nakreślający ramy rozwoju powiatu, uwzględniający także pośrednio wzrost odporności na zmiany klimatyczne oraz ochronę przyrody. Ponieważ proces ten nie ogranicza się jedynie do działań inwestycyjnych, w dokumencie odniesiono się także do intensyfikacji działań edukacyjnych, które wpływać będą na postawy jednostek tworzących społeczność lokalną. Przyczynią się one do kreowania wśród mieszkańców prośrodowiskowych postaw i zachowań, które w sposób bezpośredni wpłyną m.in. na obniżenie emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza atmosferycznego, odpowiedzialnych za potęgowanie negatywnych skutków zmian klimatycznych.

Zakłada się, iż realizacja większości działań wskazanych w Programie wpłynie - pośrednio lub bezpośrednio – pozytywnie na klimat. Niemniej jednak na etapie wyboru projektów, projektowania oraz realizacji inwestycji kładziony będzie nacisk na to, aby wszelkie przedsięwzięcia (niezależnie od tego, do którego celu strategicznego będą się odnosiły) w jak największym stopniu były odporne na niekorzystne zjawiska. Na etapie wdrażania zapisów dokumentu uwzględniane będą rozwiązania charakteryzujące się zerową lub niewielką emisyjnością oraz zmniejszonym zapotrzebowaniem na pobór wody itp., co powinno przynajmniej w pewnym stopniu doprowadzić do zahamowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (jak gradobicia, fale upałów). Oddziaływania te będą miały charakter pozytywny, lokalny i długoterminowy.

Realizacja działań przedstawionych w Programie nie będzie w zauważalny sposób negatywnie wpływać na zmiany klimatu. Do zadań, które mogą pogłębiać pojawiające się zagrożenia, będące pochodnymi zmian klimatu (jak ekstremalne zjawiska pogodowe) należą te związane z budową infrastruktury technicznej, zwłaszcza komunikacyjnej. Wzmożony ruch pojazdów samochodowych stanowi element oddziaływania skumulowanego. W większości zadania te będą się opierały na prośrodowiskowych technologiach, uwzględniających dążenie

do jak największego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. W kwestii działań związanych z pośrednią lub bezpośrednią emisją gazów cieplarnianych, w trakcie realizacji inwestycji wpływ na klimat będzie miał charakter lokalny i ograniczy się do terenu przeznaczonego pod budowę. Emisja gazów cieplarnianych związana będzie z zanieczyszczeniami emitowanymi z pojazdów i urządzeń spalinowych na terenie budowy. Zatem oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny i krótkoterminowy.

Działania skutkujące zmniejszeniem tzw. niskiej emisji – zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i termomodernizacje budynków, w sposób pośredni przyczynią się do złagodzenia zmian związanych z ocieplaniem się klimatu.

- **Ludzie**

Wszystkie planowane kierunki działań, zgodnie z macierzą oddziaływań Programu (zarówno te o charakterze inwestycyjnym, jak i nieinwestycyjnym) będą pozytywnie oddziaływały na ludzi. Negatywne oddziaływanie będzie krótkotrwałe i związane jedynie z niedogodnościami podczas prowadzonych prac budowlanych w postaci hałasu, czasowego wyłączenia części dróg z użytku, zmiany organizacji ruchu czy pylenia, jednak nie będzie miało wpływu na stan zdrowia ludzi. W razie potrzeby stosowane będą rozwiązania takie jak tymczasowe ekrany akustyczne, techniki przeciwpylowe czy hermetyzacja. Będą to oddziaływania krótkotrwałe i ograniczone tylko do miejsca realizacji prac.

Wskazane w Programie działania mają na celu poprawę warunków życia wszystkich mieszkańców poprzez zwiększenie komfortu ich życia dzięki rozwojowi infrastruktury drogowej, przede wszystkim podnoszącej poziom bezpieczeństwa, rozbudowie infrastruktury oraz oferty usług społecznych, w tym turystycznej i rekreacyjnej czy realizacji projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną. Rozwój tras rowerowych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa drogowego ludzi, a także do ograniczenia emisji zanieczyszczeń. Dzięki inwestycjom w zakresie odnawialnych źródeł energii zwiększy się bezpieczeństwo energetyczne. Wiele osób zyska dzięki temu możliwość lepszego dostępu do niezbędnych usług. Pozytywnego wpływu na bezpieczeństwo ludzi można upatrywać w zapobieganiu i minimalizacji zagrożeń dla zdrowia i życia stanowiących wynik katastrof typu powódź czy susza jako następstw ekstremalnych zjawisk pogodowych. Przyczyni się do tego wsparcie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, ale i działania edukacyjne w tym zakresie, skierowane bezpośrednio do mieszkańców powiatu. Rozwijanie e-usług publicznych przyczyni się do łatwiejszego i szybszego załatwiania spraw, a także ograniczy konieczność osobistego stawiennictwa w urzędach. Rozwój usług społecznych pozwoli na wzmocnienie wsparcia osób niesamodzielnych i ich opiekunów, osób z niepełnosprawnościami, ofiar przemocy, oferty edukacyjnej w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego oraz rozwoju kompetencji zawodowych, itp. Działania w zakresie rozwoju oferty turystycznej i sportowo-rekreacyjnej czy wsparcie w tworzeniu i prowadzeniu działalności gospodarczej pozwoli na zwiększenie dostępności miejsc pracy dla mieszkańców powiatu.

- **Dobra materialne i zabytki**

Przedsięwzięcia planowane do realizacji zgodnie z Programem, będą miały w większości neutralny wpływ na dobra materialne i zabytki. Jedynie prace dotyczące remontów istniejących budynków wpłyną na te właśnie budynki, jednak będzie to wyłącznie pozytywne oddziaływanie. Przy tym na obecnym etapie nie wiadomo, które z obiektów zabytkowych będą podlegały pracom renowacyjnym (brak wskazanych konkretnych lokalizacji projektów). Należy podkreślić, że wśród planowanych zadań są również działania na rzecz zachowania obiektów zabytkowych – kierunek „Wspieranie ochrony zabytków”. Niektóre działania mogą oddziaływać pośrednio pozytywnie na stan zabytków, jak montaż OZE czy termomodernizacja, które - poprzez ograniczanie zanieczyszczeń - przyczynią się też do zmniejszenia stopnia niszczenia obiektów zabytkowych. Zmniejszenie drgań oraz poprawa jakości powietrza wskutek inwestycji drogowych może pośrednio przyczynić się do spowolnienia tempa degradacji dóbr materialnych.

Dla wszystkich realizowanych zadań w przypadku, gdy na etapie projektowania okaże się, że dane przedsięwzięcie odbywać się będzie w pobliżu zabytkowego obiektu lub samo przedsięwzięcie realizowane będzie w zabytkowym obiekcie - przed rozpoczęciem prac budowlanych dokonane zostaną wymagane uzgodnienia z organami ochrony zabytków. Podczas realizacji inwestycji dotyczących obiektów zabytkowych zostanie zapewniona odpowiednia organizacja prac i właściwy nadzór nad nimi, w szczególności pod kątem dochowania warunków uzgodnień z organem ochrony zabytków, co zminimalizuje ewentualne negatywne oddziaływanie na cenne kulturowe obiekty.

W przypadku realizacji podziemnych inwestycji liniowych i ich przebiegu w obrębie odkrytych i nieodkrytych zabytków znajdujących się pod ziemią, w strefach ochrony konserwatorskiej przestrzegane będą obowiązujące rygory w zakresie m.in. prowadzenia badań ratunkowych, nadzoru archeologicznego nad robotami budowlanymi, zgłaszania przypadkowych odkryć archeologicznych, itp.

- **Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody**

W związku z tym, że Program jest dokumentem, który służy do długookresowego programowania funkcjonowania i rozwoju, jego zakres jest ogólny i wyznacza kierunki interwencji, a nie konkretne przedsięwzięcia. Większość z planowanych przedsięwzięć jest dopiero na etapie projektowania i nie jest jeszcze znany ich ostateczny zakres, skala ani planowany termin realizacji, w związku z czym na tym etapie nie ma możliwości dokonania precyzyjnej oceny oddziaływania ustaleń Programu na środowisko, jego stan, ochronę różnorodności biologicznej, w tym gatunki i siedliska chronione w ramach obszarów Natura 2000.

Jak wynika z macierzy oddziaływań przedmiotowego Programu na tym etapie można określić, że ewentualne negatywne oddziaływanie, jakie mogłoby pojawić się w związku z realizacją zadań wpisanych do Programu, dotyczyć będzie jedynie etapu prowadzenia prac budowlanych. Będzie ono zatem krótkotrwałe i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac, nie

przewiduje się natomiast oddziaływania na etapie eksploatacji planowanych inwestycji. W przypadku prowadzenia prac budowlanych w pobliżu występujących form ochrony przyrody, dokonane zostaną niezbędne uzgodnienia z właściwym organem ochrony przyrody. Ponadto przy projektowaniu konkretnych inwestycji realizujących zaprogramowane zadania uwzględniane będą zapisy aktów prawnych obowiązujących na formach ochrony przyrody występujących na terenie powiatu.

Jednocześnie w kontekście poprawy stanu środowiska poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców można upatrywać pozytywnego, bezpośredniego i pośredniego, długoterminowego wpływu na przyrodę oraz obszary chronione.

8. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć planowanych zgodnie z zapisami Programu do realizacji, będzie miało jedynie lokalny zasięg. Biorąc pod uwagę powyższe oraz z uwagi na odległość od granicy (ok. 320 km od granicy z Niemcami, ok. 500 km z Białorusią, ok. 550 z Ukrainą, ok. 580 z Litwą, po ok. 200 km od granicy ze Słowacją i Czechami), nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych. W planowanych inwestycjach jakiegokolwiek niekorzystne oddziaływanie na środowisko może pojawić się jedynie na etapie prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływanie to jednak będzie krótkotrwałe i ustanie wraz z zakończeniem prac. Program nie przewiduje realizacji inwestycji, które na etapie eksploatacji będą źródłem nowych uciążliwych i znacznych emisji do środowiska. Ze względu na skalę i rodzaj zaplanowanych działań nie przewiduje się również oddziaływania skumulowanego.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Cele, priorytety i kierunki działań zapisane w „Programie Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” zostały sformułowane na podstawie społeczno-gospodarczo-przestrzenno-środowiskowej diagnozy, wskazującej na niedobory występujące na terenie powiatu. Zadania planowane do realizacji odpowiadają potrzebom wynikającym z ww. diagnozy, a jednocześnie ich realizacja będzie zgodna z przepisami prawa lokalnego, krajowego i międzynarodowego.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu zmiany w środowisku, jakie mogą zaistnieć, dotyczyć będą ogólnej możliwej degradacji środowiska przyrodniczego. Program stanowi podstawę planowania na poziomie samorządu powiatowego, uwzględniającego szereg uwarunkowań, w tym uwarunkowań przyrodniczych. Nieorganizowany i nieprzemyślany rozwój przestrzenny, gospodarczy i społeczny powiatu może skutkować negatywnym wpływem na środowisko. Dodatkowo brak realizacji ustaleń Programu może przyczynić się do wystąpienia konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju społeczno-gospodarczego.

Główne zadania, mające bezpośredni wpływ na stan środowiska w powiecie to przede wszystkim inwestycje związane z modernizacją i rozwojem bezpiecznej infrastruktury drogowej. Jeżeli zadania te nie zostałyby wdrożone do realizacji i stan dróg nie ulegnie poprawie, jakość powietrza będzie ulegała ciągłemu pogarszaniu, ponieważ drogi te będą podlegały coraz większej degradacji, co wymusi coraz wolniejszy ruch przejeżdżających pojazdów, a w rezultacie będzie skutkowało większą emisją gazów, pyłów oraz coraz bardziej uciążliwym hałasem. Nierówności wywołują drgania negatywnie oddziałujące na stan budynków, w tym zabytkowych. Dodatkowo prace polegające na budowie ciągów rowerowych będą miały wpływ na poprawę stanu powietrza. Bardzo istotne dla poprawy jakości powietrza w gminie są również zadania z zakresu produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz termomodernizacji budynków publicznych, podległych samorządowi powiatu.

Brak realizacji działań związanych z promowaniem wśród mieszkańców zachowań i postaw prośrodowiskowych, polegających m.in. na tworzeniu działań lub projektów z zakresu edukacji ekologicznej, przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie

Zapisy Programu są ogólne, a więc nie posiadają sprecyzowanego zakresu, skali, lokalizacji czy terminu realizacji, a poziom ich realizacji w dużym stopniu będzie zależał m.in. od sytuacji finansowej oraz pozyskanych środków zewnętrznych. Zgodnie z art. 52. ust. 1. ustawy o oś, informacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Wobec kierunkowego charakteru zapisów Programu na tym etapie nie można jeszcze precyzyjnie określić rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych kierunków interwencji. Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów, w szczególności dla działań o najwyższym potencjalnym oddziaływaniu na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięć wynikających z zapisów Programu, można za takie przyjąć działania związane z wyborem innej lokalizacji (warianty lokalizacji), innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne), a także wariant niezrealizowania inwestycji, tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór wariantu „0” może wiązać się z pewnymi konsekwencjami - brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy. Zaniechanie podejmowania pewnych działań wpłynie niekorzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Bez potrzebnych działań stan środowiska oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców mogą ulec pogorszeniu. W tej sytuacji wybór optymalnej lokalizacji lub warunków realizacji

poszczególnych zadań przeprowadzany będzie w drodze indywidualnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Jak wynika z macierzy oddziaływania Programu na poszczególne komponenty środowiska oraz z przeprowadzonej w prognozie analizy oddziaływania planowanych do realizacji zadań na środowisko, negatywne oddziaływanie ograniczy się jedynie do momentu prowadzenia prac budowlanych. Najważniejsze jest zatem, żeby to właśnie na etapie inwestycyjnym w możliwie najwyższym stopniu zminimalizować negatywne oddziaływanie. Wszystkie prace budowlane w ramach planowanych inwestycji będą prowadzone w sposób efektywny, aby ich ewentualne negatywne oddziaływanie było możliwie krótkotrwałe.

Ochrona środowiska gruntowego i wodnego przed skażeniem będzie polegała na wyznaczeniu i zabezpieczeniu (m.in. warstwą nieprzepuszczalną) terenu, na którym będzie odbywało się ewentualne tankowanie maszyn i urządzeń oraz ich bieżące naprawy. Ponadto prace budowlane będą prowadzone w sposób zorganizowany z zachowaniem porządku, w szczególności jeśli chodzi o miejsca segregacji i magazynowania odpadów, które sukcesywnie będą wywożone z placu budowy. Zabezpieczane lub uszczelniane będą tereny zapleczy budów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi m.in. magazynowanych substancji, materiałów oraz odpadów. Regularnej kontroli będzie poddawana szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów użytkowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Pracownicy przedsiębiorstw budowlanych będą mieli dostęp do przenośnych toalet, które będą opróżniane regularnie, z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych, wyposażonych w odpowiednie akcesoria. Szczególna ostrożność zostanie zachowana w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. W budowanych i modernizowanych budynkach w miarę możliwości zostaną zastosowane rozwiązania techniczne, mające na celu ograniczenie zużycia wody i energii. Przed rozpoczęciem prac ziemnych zaleca się zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po ich zakończeniu - rozplantowanie jej na powierzchni terenu.

Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego, w miejscach pylenia będzie stosowane okresowe zraszanie fragmentów gruntów i dróg, po których będą poruszały się pojazdy i maszyny budowlane, szczególnie w trakcie niekorzystnych warunków atmosferycznych, tj. np. przy braku opadów czy silnym wietrze. Dodatkowo miejsca, na których będą prowadzone roboty budowlane, zostaną odgradzone od pozostałej części terenu, żeby ograniczyć obszar oddziaływania do niezbędnego minimum. W celu zmniejszenia emisji spalin oraz ograniczenia poziomu hałasu, sprzęt, pojazdy i maszyny budowlane będą na bieżąco sprawdzane technicznie tak, aby były sprawne i spełniały wszelkie

normy dla środowiska. Place budowy będą regularnie sprzątane. Do minimum będzie ograniczana praca silników spalinowych maszyn i samochodów obsługujących budowę. Zakłada się ponadto uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody, stosowanie osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, dzięki którym zostanie ograniczone pylenie oraz inne zanieczyszczenia.

W przypadku realizacji przedsięwzięć w rejonie lub sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo, wykonane zostaną wymagane prawem inwentaryzacje florystyczne, dendrologiczne i badania fitosocjologiczne. Jeżeli prace budowlane będą prowadzone w pobliżu drzew i krzewów, zostaną one odpowiednio zabezpieczone (np. poprzez włókniny i obudowy drewniane), a prace prowadzone w obrębie ich systemu korzeniowego będą prowadzone z najwyższą starannością (w razie potrzeby przy użyciu sprzętu manualnego), aby wyeliminować możliwość uszkodzeń, będących przyczyną obumarcia roślin (np. ręczne wykopy). Podczas inwentaryzacji, szczegółowej kontroli poddane zostaną miejsca najczęściej wykorzystywane przez zwierzęta – szczeliny, otwory i puste przestrzenie wewnątrz budynku i w elewacji. W przypadku potwierdzenia występowania zwierząt, ich kryjówki zostaną zabezpieczone w sposób umożliwiający ich opuszczenie i uniemożliwiający ponowne zasiedlenie (np. poprzez wykorzystanie odpowiednio zamontowanych siatek). Po zakończeniu prac odtworzone zostaną schronienia tych zwierząt w postaci szczelin i otworów bądź też zainstalowane zostaną skrzynki dobrane odpowiednio do gatunku zwierząt. Dodatkowo prace, które będą zlokalizowane w pobliżu siedlisk ptaków, będą prowadzone w terminach ustalonych w taki sposób, aby nie pokrywały się z ich sezonem lęgowym. Najdogodniejszym terminem prowadzenia termomodernizacji obiektów budowlanych jest okres od 16 października do 28 lutego, przypadający poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt, który będzie preferowany na etapie prowadzenia prac. Obecność ptaków na terenie objętym inwestycją wykaże przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza. Inwentaryzacja przyrodnicza poprzedzi również inwestycje polegające na termomodernizacjach i modernizacjach budynków, czy budowie dróg. Ewentualna konieczna do przeprowadzenia wycinka drzew czy krzewów będzie uzgodniona z właściwym organem ochrony przyrody. Jednocześnie samorząd powiatu będzie dążyć do zachowania istniejących zadrzewień i zakrzewień.

Aby zmniejszyć niedogodności dla ludzi, tereny prowadzenia prac budowlanych i modernizacyjnych będą oznakowywane w celu zwiększenia bezpieczeństwa. Sprzęt stosowany do prowadzenia prac będzie sprawny technicznie, prace będą realizowane przy stałym nadzorze budowlanym oraz przy bezwzględnym przestrzeganiu przepisów BHP. Czas pracy maszyn budowlanych zostanie ograniczony do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu. Podczas remontów i innych prac budowlanych będą stosowane systemy zabezpieczające rusztowania oraz maszyny i urządzenia, dzięki czemu uda się ograniczyć chociaż częściowo pojawiające się uciążliwości. W przypadku realizacji przedsięwzięć wielkopowierzchniowych lub związanych z istotną ingerencją w krajobraz, w sytuacjach wymaganych przepisami przewiduje się prowadzenie konsultacji społecznych.

W ramach rozwijania terenów zielonych preferowane będą nasadzenia gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych.

W kontekście zabytków i dóbr materialnych przewiduje się, że nowe inwestycje będą planowane w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym. Obiekty o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych będą odpowiednio eksponowane na tle istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji. Prace remontowe obiektów zabytkowych prowadzone będą w uzgodnieniu z konserwatorem zabytków.

W kontekście oddziaływań długoterminowych jako działania minimalizujące wskazuje się m.in. ograniczenie zajęcia areálu pod inwestycję, unikanie kolizji z obszarami cennymi przyrodniczo oraz prawidłowe zaplanowanie infrastruktury turystycznej, umożliwiające wykorzystanie potencjału przyrodniczego w sposób zrównoważony, z jednoczesnym poszanowaniem zasobów przyrody.

Dodatkowo dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę realizowany będzie obowiązek uzyskania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. W przedmiotowej decyzji organ właściwy do jej wydania określi działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizację negatywnego wpływu na środowisko w fazie budowy, jak i eksploatacji.

Lokalizacje przyszłych inwestycji będą zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Efektywnemu wdrażaniu Programu służą procedury monitorowania i ewaluacji. Znaczenie Programu dla rozwoju powiatu narzuca konieczność monitorowania realizacji zamierzeń strategicznych, a także metod ich osiągnięcia. Monitoring jest jednym z kluczowych elementów procesu wdrażania Programu Rozwoju, niezbędnym dla osiągnięcia założonych celów. Jest to proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego dokumentu, szczególnie w aspekcie finansowym i rzeczowym. Monitoring ma za zadanie ocenić, czy dany program jest wdrażany zgodnie z planem. Program Rozwoju będzie też podlegał bieżącej kontroli i ocenie realizacji jej rezultatów, czyli monitoringowi. Jest to szczególnie ważne, gdy sytuacja obszaru oraz wpływające na nią uwarunkowania zewnętrzne szybko się zmieniają. Celem monitoringu (szczególnie w momentach radykalnych zmian otoczenia) jest, oprócz kontroli i oceny, dostosowywanie przyjętych w Programie Rozwoju ustaleń do zmieniającej się rzeczywistości. Nierzadko w związku ze zmianą uwarunkowań należy zrezygnować z pewnych celów, niektóre zmodyfikować lub też wprowadzić nowe. Dzięki skutecznemu i profesjonalnemu monitorowaniu można podjąć działania zaradcze, skorygować plany czy też zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń. Monitorowanie musi być więc procesem, do którego podchodzi się z równą starannością jak do procesu samego tworzenia Programu Rozwoju.

Proces monitorowania będzie polegał na systematycznym obserwowaniu zachodzących zmian poprzez coroczną weryfikację działań poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Lublińcu oraz jednostek organizacyjnych powiatu w ramach poszczególnych celów Programu Rozwoju, a także dostępnych informacji nt. działań innych podmiotów, wpisujących się w założenia Programu Rozwoju. Proces monitorowania Programu Rozwoju prowadzony będzie poprzez następujące działania:

- zbieranie i analizę danych ilościowych i jakościowych wybranych wskaźników,
- przygotowanie i przedkładanie raportów z przebiegu realizacji Programu Rozwoju.

Istotne znaczenie dla zobrazowania i zobiektywizowania zmian zachodzących na terenie powiatu będzie miała również weryfikacja wartości wskaźników zdefiniowanych dla poszczególnych celów Programu Rozwoju. Właściwie dobrane wskaźniki ułatwiają proces monitoringu i czytelnie charakteryzują przemiany, dlatego przy ich definiowaniu należy wziąć pod uwagę następujące kryteria:

- mierzalność danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika (czy dane te są łatwo dostępne i czy ich zdobycie nie wiąże się z nadmiernymi kosztami),
- prosta konstrukcja wskaźnika i łatwość jego interpretacji,
- łatwość prezentacji jako instrument monitorowania.

Cele rozwojowe będą monitorowane na podstawie realizowanych kierunków interwencji, jak również wskaźników ujętych w Programie Rozwoju czy dokumentach opracowanych na podstawie Programu. W wyniku prowadzenia monitoringu możliwa będzie ocena poziomu realizacji celu głównego, celów szczegółowych oraz kierunków interwencji. Weryfikacji podlegać będzie sposób, w jaki założenia i zdefiniowane w Programie cele są realizowane przez przyjęte działania, czy występują zagrożenia dla osiągnięcia celów oraz czy wymagana będzie aktualizacja (korekta/uzupełnienie) dokumentu w przypadku, gdy zasadna jest modyfikacja działań lub podmiotów realizujących dane działanie.

Podstawowym narzędziem monitoringu będzie coroczne sprawozdanie, w którym zostaną wskazane działania zrealizowane w celu osiągnięcia złożeń Programu Rozwoju. Dla celów monitoringowych istotne znaczenie będą miały również sprawozdania z realizacji innych strategii i programów powiatu lublinieckiego. W tym zakresie kluczową rolę odegra właściwy wydział Starostwa Powiatowego, którego zadaniem będzie monitorowanie postępów realizacji oraz weryfikacja zgodności osiągniętych rezultatów z założeniami Programu Rozwoju.

Źródłami danych do monitorowania będą własne dane i informacje, statystyka publiczna (pochodząca m.in. z danych GUS oraz danych powiatu lublinieckiego i jego jednostek), jak również dane innych podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rozwoju, w tym realizatorów i partnerów. Prowadzony w ten sposób monitoring pozwoli na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości. Ponadto dane do monitoringu będą pochodziły również z raportów z realizacji poszczególnych działań, które będą przygotowywane przez osobę/osoby/jednostki nadzorujące konkretne działanie. W tym celu jednostki organizacyjne Powiatu oraz komórki Starostwa Powiatowego odpowiedzialne za realizację danego zadania przekazują osobie odpowiedzialnej za przygotowanie raportu informację, m.in. o stanie realizacji projektów,

uzyskanych wskaźników, aktualnych wartości wskaźników oraz trudności i problemów w realizacji zadań.

Ewaluacja, jako narzędzie planowania i zarządzania strategicznego, powinna koncentrować się na rezultatach i wynikach oraz na ocenie szerszego kontekstu oddziaływania Programu Rozwoju, a także dostarczać rekomendacji pozwalających efektywniej rozwiązywać realne problemy Powiatu. Komisja Europejska stosuje i rekomenduje w procesie ewaluacji następujące kryteria: trafność/adekwatność/odpowiedniość, efektywność/wydajność, skuteczność, użyteczność i trwałość.

Po zakończeniu okresu realizacji właściwy wydział Starostwa Powiatowego rozważy konieczność i zakres przeprowadzenia ewaluacji ex-post. Jest to badanie podsumowujące, którego głównym celem jest określenie trwałości zrealizowanych działań oraz stopnia ich oddziaływania. Istotną rolę odgrywa odniesienie się do założonych w Programie Rozwoju celów oraz ocena, na ile udało się je osiągnąć. Ewaluacja ex-post powinna obejmować również pozytywne i negatywne czynniki wpływające na wdrażanie Programu Rozwoju, a także identyfikować ewentualne wystąpienie efektów niezaplanowanych. Wyniki ewaluacji ex-post służą nie tylko kompleksowemu podsumowaniu realizacji Programu Rozwoju, lecz również powinny stanowić istotne źródło informacji w strategicznym planowaniu kolejnych interwencji rozwojowych. Niejednokrotnie informacje niezbędne do oceny rzeczywistego oddziaływania Programu Rozwoju nie są dostępne przez wiele lat po zakończeniu jej realizacji, należy zatem pamiętać, że w niektórych przypadkach ewaluacja ex-post może mieć ograniczoną wartość w zakresie dostarczenia pełnej oceny oddziaływania Programu Rozwoju na rozwój powiatu lublinieckiego. Źródłem danych będą przede wszystkim ogólnodostępne dane statystyki publicznej, ale też m.in. raporty o stanie powiatu czy dane dostarczane bezpośrednio przez jednostki/komórki organizacyjne.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym w celu oceny wpływu na środowisko skutków realizacji postanowień Programu.

„Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030” jest dokumentem nakreślającym kierunki interwencji zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej w powiecie lublinieckim. Z uwagi na to, że Program Rozwoju jest ogólnym dokumentem, katalog zadań do realizacji jest katalogiem otwartym, który będzie kształtowany w zależności od zdolności finansowych oraz zapotrzebowania.

Część z ww. kierunków działań ma charakter nieinwestycyjny, zatem nie będą w żaden sposób negatywnie oddziaływały na środowisko. Z uwagi na ogólny charakter Programu, który nie określa parametrów i zakresu przedsięwzięć, na obecnym etapie nie ma możliwości jednoznacznego określenia ich oddziaływania na środowisko. Dopiero na etapie projektowania, gdzie określone zostaną zarówno lokalizacja, jak i szczegółowy zakres i rozmiar prac, możliwe będzie dokonanie klasyfikacji każdego przedsięwzięcia wg kryteriów rozporządzenia dot. przedsięwzięć oddziałujących na środowisko. W stosunku do tych

przedsięwzięć, dla których zachodzić będzie obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zostanie przeprowadzona stosowna procedura zakończona wydaniem przedmiotowej decyzji.

Z przeprowadzonej w prognozie oceny oddziaływania na wszystkie elementy środowiska (na powierzchnię gleb i ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i powietrze atmosferyczne, różnorodność biologiczną, krajobraz, ludzi, zwierzęta, rośliny, zabytki i dobra materialne) wynika, że ewentualne negatywne oddziaływanie planowanych przedsięwzięć ograniczy się jedynie do etapu inwestycyjnego tj. do czasu trwania prac budowlanych. Wszystkie oddziaływania m.in. w postaci pylenia, wzmożonego hałasu, emisji spalin i generowania odpadów będą miały jednak krótkotrwałe oddziaływanie, które ustanie po zakończeniu wszystkich prac. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w czasie eksploatacji zakończonych inwestycji.

Realizacja zadań przewidzianych w Programie w znaczący sposób wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców powiatu, jak również na poprawę jakości środowiska. Budowa i rozwój infrastruktury drogowej wpłynie nie tylko na poprawę komfortu jazdy mieszkańców, ale również na zmniejszenie emisji spalin do atmosfery oraz na ograniczeniu poziomu hałasu. Dzięki poprawie efektywności energetycznej i zwiększeniu ilości energii pochodzącej z OZE, zmniejszeniu ulegnie tzw. niska emisja. Działania związane z promowaniem wśród mieszkańców zachowań i postaw prośrodowiskowych, polegających m.in. na edukacji ekologicznej, przyczynią się do polepszenia stanu środowiska, ponieważ podstawą do poprawy jakości środowiska jest wiedza wszystkich tych, którzy z niego korzystają, czyli świadomość mieszkańców.

Z uwagi na okres, na który sporządzany jest Program, w celu efektywnego osiągnięcia założonych celów niezwykle istotnym elementem jest dokonywanie jego monitoringu, który odbywać się będzie w systemie raportowania w oparciu o zaproponowane do każdego kierunku interwencji wskaźniki.

14. Literatura

1. Analiza wpływu budowy i eksploatacji infrastruktury drogowej na czynniki abiotyczne i biotyczne środowiska [w:] „Studia Ecologiae et Bioethicae” 6, 287-306, 2008 r.
2. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego.
3. Bilans zasobów złóż kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.
4. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, www.crfop.gdos.gov.pl.
5. Encyklopedia leśna, <https://encyklopedialesna.com/>.
6. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. Informator PSH.
7. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa” Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A, 2007.
8. Meteorologia rolnicza, PWRiL Warszawa.
9. Pięcioletnia ocena jakości powietrza w województwie śląskim 2019-2023.
10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.

11. Prognoza oddziaływania na środowisko do Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Lublinieckiego na lata 2019 – 2022.
12. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.
13. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lublinieckiego na lata 2019-2022.
14. Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030.
15. Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2024.
16. Wykaz - rejestr zabytków nieruchomości, <https://bip.katowice.wkz.gov.pl/artukul/spis-objektow-wpisanych-do-rejestru-tabela>.

15. Spis tabel

Tabela 1 Zgodność Program Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030 z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.	7
Tabela 2 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie powiatu lublinieckiego.	15
Tabela 3 Jednolite części wód podziemnych na terenie powiatu lublinieckiego.	19
Tabela 4 Krajobrazy zidentyfikowane w obrębie powiatu lublinieckiego.	20
Tabela 5 Wykazów krajobrazów obszarów chronionych w obrębie powiatu lublinieckiego.	24
Tabela 6 Zabytki z terenu powiatu lublinieckiego wpisane do rejestru.	37

16. Spis rysunków

Rysunek 1 Długość okresu wegetacji.	13
Rysunek 2 Podział województwa śląskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza w 2024 r.	13
Rysunek 3 Korytarz ekologiczny na terenie powiatu lublinieckiego.	36
Rysunek 4 Korytarze ekologiczne w powiecie lublinieckim i północnej części województwa śląskiego.	37

ZAŁĄCZNIK 1 Macierz oddziaływań Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030

Elementy środowiska	Powierzchnia ziemi i gleba	Wody powierzchniowe	Klimat i powietrze atmosferyczne	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Zabytki i dobra materialne
Cele, kierunki interwencji										
Cel strategiczny 1 Przyjazny powiat – aktywni, bezpieczni, wspierani										
Cel operacyjny 1.1 Wzmocnienie systemu edukacji										
Kierunki interwencji										
1.1.1 Podnoszenie jakości nauczania w szkołach ponadpodstawowych, w tym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej, wychowawczej i oświatowej, jak również rozwijanie infrastruktury szkolnej	0	0	0/-	0	0	0	+/-	0/-	0	0/+
1.1.2 Promocja i wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.1.3 Wsparcie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz realizacji poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.1.4 Upowszechnianie edukacji ustawicznej i doradztwa zawodowego	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Cel operacyjny 1.2 Wzmacnianie systemu wsparcia i integracji społecznej										
Kierunki interwencji										
1.2.1 Zapewnienie dostępności interwencji kryzysowej i wsparcia dla ofiar przemocy	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.2.2 Kontynuacja i rozszerzenie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.2.3 Kontynuacja działalności środowiskowego domu samopomocy oraz domów pomocy społecznej	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.2.4 Wsparcie osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.2.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury systemu pomocy społecznej	0	0	0/-	0	0	0	+/-	0/-	0	0/+
1.2.6 Promocja pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Cel operacyjny 1.3 Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu										
Kierunki interwencji										
1.3.1 Działania edukacyjne i informacyjne, związane z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa obywateli	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0

1.3.2 Wspieranie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwoT	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Cel operacyjny 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej											
Kierunki interwencji											
1.4.1 Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych wśród mieszkańców powiatu	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.4.2 Wspieranie ochrony zabytków	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0	0	+
Cel operacyjny 1.5 Budowa oddolnej aktywności organizacji pozarządowych j											
Kierunki interwencji											
1.5.1 Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych do realizacji przedsięwzięć społecznych	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
1.5.2 Propagowanie oddolnych działań organizacji pozarządowych	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
<u>Cel strategiczny 2 Konkurencyjny powiat – innowacyjny i zróżnicowany gospodarczo</u>											
Cel operacyjny 2.1 Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości											
Kierunki rozwoju											
2.1.1 Wspieranie podejmowania działalności gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
2.1.2 Wspieranie kompetencji zawodowych mieszkańców	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Cel operacyjny 2.2 Innowacyjna i sprawna administracja											
Kierunki rozwoju											
2.2.1 Unowocześnianie sprawności systemów i komunikacji z interesariuszami (e-Administracja)	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Cel operacyjny 2.3 Rozwój gospodarczy oparty o turystykę											
Kierunki rozwoju											
2.3.1 Rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
2.3.2 Promocja powiatu jako miejsca turystyki aktywnej i kulturowej	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0
2.3.3 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	0	0	0/-	0	0	0	+/-	+/-	0/-	0/-	0
<u>Cel strategiczny 3 Zielony powiat – świadomy ekologicznie, nowoczesny, zrównoważony</u>											
Cel operacyjny 3.1 Dbałość o środowisko											
Kierunki rozwoju											
3.1.1 Podnoszenie efektywności energetycznej obiektów powiatowych	0	0	+/-	0	0	0	0	+/-	0/-	0	0
3.1.2 Wspieranie i realizacja przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+	0
Cel operacyjny 3.2 Nowoczesna i przyjazna dla środowiska infrastruktura											
Kierunki rozwoju											
3.2.1 Modernizacja infrastruktury drogowej	0	0	+/-	0	0	0	0	+/-	0/-	0/-	0/+

Zastosowano następujące oznaczenia:

(0) - brak oddziaływania;

(+) - potencjalnie pozytywne oddziaływanie;

(+/-) - pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie;

(-) - potencjalnie negatywne oddziaływanie;

(0/-) – w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie będzie związane tylko z etapem realizacji inwestycji - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.

Wrocław, 03.09.2025 r.

OŚWIADCZENIE

W związku z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jako autorka Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Rozwoju Powiatu Lublinieckiego do roku 2030, świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam, że byłam co najmniej pięciokrotnie członkinią zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz ukończyłam jednolite studia magisterskie.

Arleta Ciarczyn